

**Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk, gehouden op
donderdag 31 januari 2008**

5 **Aanwezig:** De burgemeester: mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedveld, voorzitter
De gemeentesecretaris: mevrouw W.C.M. Lissenberg-van Dam
De wethouders: mevrouw H.R. van den Berg, de heren E.M. den Boef en H.J. Zwiers
De raadsleden: de heren A.H.M.M. van Abeelen (PvdA), T.J. Alderliesten (SGP), J.C. van
10 Andel (CDA), P. Boertje (VVD), M. Dijkhuizen (RB), mevrouw T. Duman-Sirin (PvdA),
mevrouw M. van Gink (PvdA), de heren M.A. Hitzert (PvdA), H.C.M. van Houcke (D66/GL),
mevrouw A.V. van Houwelingen-Saugerud (PvdA), de heren M. Japenga (CU),
H.J.A. Koppes (LR), J. Lagendijk (SGP), W. van der Linden (PvdA), A. Los (LR), C.J. Louter
(CU), P.W.J. Meij (CDA), B. Neuschwander (LR), W.P. Onderdelinden (CDA), ing. A. den
15 Ouden (SGP), R.C. van Pelt (SGP), R.P. Pors (CU), mevrouw A.P.S. Ripmeester (PvdA),
de heren C.A. Roodenburg (SGP), V.A. Smit (SGP), L. van der Spoel (VVD),
M.A. Vroegindeweyj (LR).

Griffier: de heer mr. J.G. van Straalen

20 **Afwezig:** Mevrouw W.N. Nooijen (LS), mevrouw C. van Vliet (VVD), wethouder P.J.H.M. de
Koning

Notulist: de heer L. Janssen

25

1. Opening

De voorzitter: Dames en heren, goedenavond, het is 20.00 uur. Welkom op deze
vergadering van de raad van Ridderkerk. Ook de mensen op de publieke tribune heet ik
30 welkom. We hebben vanavond een volle agenda. Dat betekent dat we stevig zullen moeten
doorwerken en dat de vergadering zelfs dan niet vroeg zal eindigen. Ongetwijfeld zal het
een heel inhoudelijke avond worden.

Ik sta vandaag stil bij het feit dat er twee bijzondere jarigen zijn.
35 In de eerste plaats is dat Hare Majesteit. Hare Majesteit is 70 jaar geworden en heeft een
zeer lange staat van dienst ten behoeve van ons land. Majesteit, namens de raad feliciteer
ik u met uw verjaardag.

Vandaag is ook Louis van der Spoel jarig. Hij lijkt mij een beetje verwijtend aan te kijken
(gelach). Ik feliciteer ook hem namens de gemeenteraad met zijn verjaardag. Uiteraard
40 hoort daar een bloemetje bij. Dat zal ik hem namens u allen aanbieden. Aldus geschiedt.

Een volgende memorabele mededeling is dat Johan van Andel (CDA) vandaag zijn laatste
raadsvergadering meemaakt. Morgen begint hij aan een verre reis over zee, zodat hij in
45 maart kan huwen. Vanaf deze plek, Johan, veel succes bij de voorbereiding en veel plezier
toegewenst op die prachtige dag.

Er zijn berichten van verhindering ontvangen van mevrouw W.N. Nooijen van Lokaal
Sociaal (ziek), wethouder De Koning (ziekte) en mevrouw C. van Vliet van de VVD (ziekte).

50 Naast mij ziet u een nieuw gezicht. Dat is de heer L. Janssen. Hij vervangt mevrouw Lit

(wegens ziekte). Ik wens hem veel succes.

Dames en heren, na deze opening zijn wij toegekomen aan de vaststelling van de agenda. Gaat u akkoord met de agenda, zoals die voor ons ligt? De heer Hitzert wenst het woord, gaat uw gang.

De heer Hitzert: Ja, voorzitter, Leefbaar Ridderkerk en de PvdA hebben tijdens het mooie debat over de tram beloofd om een motie in te dienen. Hierbij dien ik die motie in.

De voorzitter: Het is de motie Hitzert en Los inzake gratis openbaar vervoer. Ik stel voor om het op de agenda op te nemen als agendapunt 18. Kunt u daarmee akkoord gaan?

De heer Van der Spoel: Voorzitter, zoals u zelf al hebt aangegeven, hebben wij vanavond een drukke agenda. Er zullen verscheidene amendementen en moties worden ingediend, die nu nog niet bekend zijn bij de raadsleden. Daarom wil ik het voorstel doen om de behandeling van de motie van Hitzert/Los uit te stellen tot de eerstvolgende vergadering.

De voorzitter: Dan kijk ik even uw collega's aan om vast te stellen wat zij van uw voorstel vinden. Mijnheer Van der Spoel, ik stel vast dat de motie vanavond zal worden behandeld. Dat is agendapunt 18, zoals afgesproken.

2. Vragenuur voor raadsleden

De voorzitter: Er is een aantal vragen binnengekomen van de Partij van de Arbeid en van Ridderkerks Belang. Ik heb verder begrepen dat de heer Den Ouden namens de SGP enkele vragen wilde stellen. Klopt dat? Ja. Ik begin bij de PvdA, mevrouw Van Gink, het woord is aan u.

Mevrouw Van Gink: Dank u wel, voorzitter. Uw college heeft het gebied winkelcentrum Dillenburgplein aangewezen als het gebied waar tijdens de jaarwisseling geen vuurwerk mocht worden afgestoken. Is het volgens het college wenselijk en mogelijk om het aangewezen gebied uit te breiden met de gebieden rond het wijkcentrum Slikkerveer en de Christus is Koningkerk? Ik stel deze vraag naar aanleiding van de recente overlast en gevoelens van onveiligheid dicht bij de vuurwerkvrije zone van enkele weken geleden.

De voorzitter: Dank u wel, ik zal zelf – als burgemeester – antwoord geven op deze legitieme vraag. Zelf heb ik ook berichten ontvangen dat er jongeren waren die de grenzen van het vuurwerkvrije gebied opzochten. Met name in het gebied rond het Dillenburgplein heeft dat geleid tot vervelende overlast, in het bijzonder onder de luifel van de kerk. Bij de evaluatie is geconcludeerd dat het verstandig is om volgend jaar in overweging te nemen om de grenzen op te rekken. De door u bedoelde gebieden zullen daar dan ook onder komen te vallen. Bent u tevreden met het antwoord?

Mevrouw Van Gink: Ik denk dat het prima in orde komt, als u die toezegging doet en dit genotuleerd wordt.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Voorzitter, ik heb van de predikant van deze kerk begrepen, dat hierover een brief onderweg is. Komt u daarop in commissieverband of in ander verband nog op terug?

De voorzitter: Ik ben op de hoogte van een brief (ik dacht van deze predikant), waarin aandacht wordt gevraagd voor dit probleem. Die brief is de dag na nieuwjaar bij ons aangekomen. Die brief is meegenomen bij de evaluatie van de gang van zaken rond Oud en Nieuw. In feite is er dus op die brief geanticipeerd. Waren dat uw vragen, mevrouw Van Gink? Dan geef ik het woord aan mevrouw Duman.

Mevrouw Duman: Dank u wel, voorzitter. Onlangs heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen, waarin de regering wordt gevraagd om extra geld beschikbaar te stellen voor extra ambulances in de regio Rotterdam-Rijnmond. Wat is hierop de reactie van het college? Welke betekenis kan dit hebben voor Ridderkerk? Is bekend hoe de minister op deze motie heeft gereageerd?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Duman. Om met uw laatste vraag te beginnen: het is nog niet bekend hoe de minister hierop heeft gereageerd. College en portefeuillehouder zouden het toejuichen als de Kamer resultaat zou hebben met dit appèl op de minister om - vooruitlopend op de evaluatie - extra ambulances beschikbaar te stellen voor dit gebied. De beschikbaarstelling van extra ambulances zal leiden tot kortere aanrijtijden, ook in Ridderkerk. Ik kan u nog melden dat een aantal burgemeesters in de regio samen met de algemeen directeur van de veiligheidsregio om de tafel wil gaan zitten met de minister. Momenteel wordt dit gesprek voorbereid. Ik zal u op de hoogte brengen van de resultaten ervan, zodra het heeft plaatsgevonden. Mijnheer Dijkhuizen, ik heb begrepen dat u ook een vraag over ambulances wilde stellen. Gaat uw gang.

De heer Dijkhuizen: Ja voorzitter, het is een hot item. Afgelopen week heeft een inwoner de fractie van Ridderkerks Belang een verontrustend bericht toegestuurd. Volgens dit bericht heeft een ambulance drie kwartier nodig gehad om het huis te bereiken, waar een ongeluk was gebeurd. Gelukkig was ook de echtgenoot thuis en had de mevrouw in kwestie 'slechts' een gebroken been. Je moet er niet aan denken dat het om een hartinfarct zou zijn gegaan. De ambulance had zolang nodig, omdat het straatnaambord nog niet was opgehangen. Het huis in kwestie staat in de nieuwbouw Vivaldistraat. Ik ben er altijd van uitgegaan dat een ambulance beschikt over een Tomtom. Mijn fractie stelt naar aanleiding van dit incident de volgende vragen:

- Bent u op de hoogte van dit voorval?
- Bent u ervan op de hoogte dat de ambulance moeilijk bij de ingang van de flat kan komen?
- Is het ontbreken van het straatnaambord de reden voor de lange aanrijtijd van de ambulance?
- Als dat het geval is, is een bloemetje van de gemeente aan de gedupeerden op zijn plaats?
- Ridderkerks Belang is blij dat de burgemeester zich inzet voor een beter ambulancevervoer in de regio. Daarom hoopt de fractie dat zij hiermee door zal gaan. Maar zou het niet beter zijn om de minister uit te nodigen om hier zelf een kijkje te komen nemen in plaats van bij hem op bezoek te gaan? Dan kan hij zelf zien hoe de situatie hier is.

De voorzitter: Ik zal uw vragen beantwoorden, inclusief de laatste vraag. De zaak is onderzocht. Daaruit blijkt dat tussen de melding van het incident en de aankomst bij de patiënt 19 minuten zaten. Het registratiesysteem van de meldkamer laat

dat zien en deze registratie werkt objectief. Dat is minder lang dan 45 minuten, maar nog steeds te lang (de norm is namelijk 15 minuten). Terecht signaleert u dat er in geval van een levensbedreigende situatie heel nare dingen hadden kunnen gebeuren. Mijn vermoeden is wel dat meteen bij de melding de inschatting is gemaakt dat hier geen sprake was van een A1-situatie (een spoedsituatie). Daarom is in dit geval de 15 minuten norm niet van toepassing. Toch heeft het achterliggende verhaal onze aandacht.

De ambulance is om 09.14 uur vertrokken vanaf de standplaats en is om 09.22 uur gestopt op de Vivaldistraat. Die rit heeft dus 8 minuten geduurd. Vervolgens konden de ambulancemedewerkers vanwege de aanbouwsituatie het huisnummer niet vinden. Die situatie doet zich tijdelijk voor. Het ambulancepersoneel heeft vervolgens in de omgeving gezocht naar de woning en daarbij iemand gevraagd naar de precieze locatie van de woning.

Het navigatiesysteem in de ambulance (het VDO-systeem) heeft dus goed gewerkt. Alle ambulances zijn uitgerust met een dergelijke Tomtom. Het is mogelijk dat het huisnummer nog niet in de softwareversie was ingevoerd. Ook de fysieke verwijzingen op de huizen ontbraken nog. Ik kom daarop straks terug.

U hebt schriftelijk de vraag gesteld of het niet beter zou zijn dat er een chauffeur met uitgebreide stratenkennis van Ridderkerk op de ambulance zit. Dat is in de praktijk moeilijk te realiseren. Zodra er namelijk bij de centrale een melding binnenkomt, wordt bekeken welke ambulance op dat moment het dichtste in de buurt is ('dynamisch ambulancevervoer'). Het is daarom zelfs mogelijk dat er een ambulance uit een buurregio wordt gestuurd. Met de regio Drechtsteden zijn daarover afspraken gemaakt.

Daarom is een goed werkend navigatiesysteem zonder meer vereist. In de onderhavige zaak is echter geen sprake geweest van een falend navigatiesysteem of een gebrekkige stratenkennis. Onvindbaar was slechts het huisnummer, en dat was het gevolg van het bouwproject.

Schriftelijk is ook de vraag gesteld welke preventieve maatregelen genomen kunnen worden en of het in dat kader niet beter zou zijn dat Ridderkerk beschikt over een eigen ambulance. Echter, de situatie had zich ook met een eigen ambulance kunnen voordoen. In dit soort situaties zijn nou eenmaal geen garanties te geven.

Het ambulancepersoneel heeft vanwege de ontbrekende huisnummering ook de ingang van de flat niet kunnen vinden. Dat heeft te maken met het nieuwe karakter van het woongebouw.

Naar aanleiding van uw vraag heeft een medewerker van de gemeente op 22 januari (de dinsdag na het ongeval) een bezoek gebracht aan de gedupeerden en met hen gesproken. Ook deze ambtenaar heeft tien minuten moeten zoeken naar het juiste huisnummer. De Vivaldistraat bestaat al langere tijd, maar er is nieuwbouw bij gekomen. De straat is tijdens de bouw slechter bereikbaar geworden. Na oplevering zal die straat weer normaal bereikbaar zijn. De medewerker van de gemeente heeft onmiddellijk borden laten plaatsen. Na oplevering van het complex zullen er verwijzingen komen op de gebouwen zelf.

We zullen bekijken of het mogelijk is om minister Klink in de regio uit te nodigen, maar de ervaring heeft geleerd dat de minister het daarvoor meestal te druk heeft. Ik zal er mee doorgaan om in Den Haag aandacht te vragen voor dit onderwerp.

De heer Dijkhuizen: Ik heb nog geen antwoord gehad op mijn vraag of het een goed idee is om de gedupeerden namens de gemeente een bloemetje aan te bieden.

De voorzitter: Op zichzelf is dat een goed idee, maar een medewerker van de gemeente heeft hen de dag na het ongeval thuis bezocht en er is toen gesproken over het gebeurde en over de oplossing. Zij waren tevreden. Ik meen dat de gemeente nu voldoende heeft gedaan.

5

De heer Onderdelinden bij interruptie: Voorzitter, ik wil erop wijzen dat de heer Dijkhuizen de specifieke punten over dit onderwerp, die hij vanavond ter sprake heeft gebracht, beter in de commissie had kunnen inbrengen.

10 **De voorzitter:** Het is waar dat dit onderwerp in de commissievergadering aan de orde komt.

Er zijn meer raadsleden die een vraag willen stellen. Mijnheer Van Andel, gaat uw gang.

15 **De heer Van Andel:** Ik wil een vraag stellen over het paardenpad of het ruiterspad in het Oosterpark. Wandelaars en mensen die hun hond uitlaten verwijten hen in plaats van dit pad, gebruik te maken van de andere paden. Dat pad is voor ruiters echter onbegaanbaar, omdat de paarden erin wegzakken. Daaraan zou de gemeente iets moeten doen. Tot voorbeeld zou kunnen dienen het zojuist gerenoveerde pad in het Reijerpark. Dit pad heeft een hardere ondergrond. Wellicht is voor die verharding niet de gemeente maar het

20 recreatieschap de eerstverantwoordelijke. Dat laat echter onverlet dat de gemeente aan de juiste touwtjes kan trekken, opdat de situatie verbetert.

Wethouder Den Boef: Het park valt inderdaad onder het recreatieschap, zowel het onderhoud als de inrichting. Het pad is kort geleden aangelegd op verzoek van een aantal

25 jeugdige ruiters. De gemeente heeft toen duidelijk gemaakt dat het ruiterspad niet het hele jaar gebruikt kan worden. In de natte perioden is het ruiterspad namelijk te drassig. Het geld ontbreekt om een ruiterspad aan te leggen, zoals dat in het Reijerpark. In de zomer (als de zon schijnt) is het pad wel voor paarden begaanbaar, in de winter niet (ze zakken er tot hun

30 enkels in weg).

De heer Van Andel: Zelfs in de zomer is het pad soms te drassig voor paarden, vooral als de zon een tijdje niet heeft geschinen. Ik hoop daarom dat de mensen die er hun hond uitlaten en de andere recreanten voortaan begrip kunnen opbrengen voor de ruiters die in drassige tijden ook gebruik willen maken van het park.

35

De voorzitter: De volgende vragensteller is de heer Onderdelinden van het CDA.

De heer Onderdelinden : Voorzitter, ik heb een vraag over de financiële gevolgen van het eventuele faillissement van Salza. Eerder heb ik enkele schriftelijke vragen gesteld over

40 Salza, maar die hadden geen betrekking op de financiële gevolgen. Heeft een faillissement gevolgen voor de gemeente, voor Dynamiek of voor andere door de gemeente gesubsidieerde instellingen?

Wethouder Zwijs: SKR en stichting Bobo uit Zwijndrecht hebben Salza overgenomen. Deze partijen hebben ook de kosten van het faillissement overgenomen. Indirect kan de gemeente nog wel financiële gevolgen ondervinden, vanwege een claim van Dynamiek op

45 Salza. Op dit moment is hiervan nog geen sprake, omdat de nieuwe stichting de schulden van het faillissement heeft overgenomen.

50 **De heer Onderdelinden:** Ik weet uit betrouwbare bron dat er bij Salza niets meer te halen

valt. Wat houdt de claim van Dynamiek in? Indirect is dat een claim op Ridderkerk.

5 **Wethouders Zwiers:** Ik beschik niet over de juiste cijfers. Ik weet echter dat het geen alarmerend groot bedrag is. Zodra ik op de hoogte ben van het juiste bedrag, zal ik de raad in kennis stellen.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Van der Linden, PvdA.

10 **De heer Van der Linden:** De PvdA maakt zich zorgen over de werkgelegenheid in de detailhandel aan het Margrietplein. De huur is opgezegd per 31 december. Dat betekent dat de werknemers na zeven jaar onzekerheid hun werk zullen verliezen aan het einde van het jaar. Wat kan het college betekenen voor de werknemers die hun baan kwijtraken en voor de winkeliers wier winkels dicht moeten?

15 **Wethouder Den Boef:** Voorzitter, Woonvisie en winkeliers onderhandelen momenteel met elkaar. Inzet is dat de winkels worden opengehouden. De huuropzegging was nodig in het kader van de herstructurering per 1 januari 2009. Afhankelijk van de onderhandelingen behoort echter voortzetting van de winkels en daardoor behoud van de werkgelegenheid zeker tot de mogelijkheden.

20 **De heer Van der Spoel** bij interruptie: Is het juist dat er een tekening in omloop is voor het te bebouwen gebied, waarop niet langer de bestemming detailhandel maar de bestemming openbare doeleinden staat vermeld? Voor de winkeliers is dit een pijnpunt, omdat daardoor een terugkeer van de horeca niet meer mogelijk is.

25 **Wethouder Den Boef:** Nee, dat is mij niet bekend. Wel is het mogelijk dat een winkel ten gevolge van de onderhandelingen niet meer wordt voortgezet. In dat geval kan er een andere bestemming op het perceel komen te rusten, bijvoorbeeld een woonbestemming of andere maatschappelijke doeleinden. Primair wordt echter ingezet op voortzetting van de bestemming detailhandel.

30 **De voorzitter:** Ik neem aan dat dit antwoord voorlopig voldoende is. Ik geef het woord aan de heer Ouden.

35 **De heer Den Ouden:** Dank u wel, voorzitter. Ik heb vragen voor drie collega's aan de overkant. Die vragen zullen voor hen niet als een verrassing komen, omdat ik hen daarover van tevoren heb ingelicht. Aan raadslid Hitzert (PvdA) de volgende vraag: op 18 december is een uitvoerig debat gevoerd over de tram. Ik krijg nu de indruk dat de vraag voor de heer Hitzert wel een verrassing is

40 **De heer Hitzert:** Het is inderdaad, zoals u denkt: ik heb niets van u ontvangen.

De voorzitter: De griffier heeft ook niets ontvangen, mijnheer Den Ouden.

45 **De heer Den Ouden:** Dat is jammer. Ik zal die vraag daarom niet stellen. Wat resteert, zijn de twee vragen aan de heren Japenga (ChristenUnie) en Van der Spoel (VVD). Die vragen raken aan hetzelfde onderwerp. Bij een andere gelegenheid hoop ik diezelfde vraag alsnog te kunnen stellen aan de heer Hitzert, de eerste ondertekenaar van het amendement van 18 december.

50 Na 18 december heeft de ChristenUnie in een artikel uitvoerig uitgelegd hoe en waarom zij

op die wijze heeft gesproken en gehandeld. Een belangrijk citaat uit dit artikel: "Wij gaan ervan uit dat u over twee jaar duidelijkheid hebt over het hele tracé door Ridderkerk." Dit citaat lijkt niet zo dwingend te zijn in de tien punten die in het amendement genoemd worden. Ik stel daarom voor de duidelijkheid de volgende vraag: is de opvatting van de ChristenUnie over dit onderdeel nog slechts hoe het traject gaat lopen en niet meer of er een tramlijn komt?

In het amendement is herhaaldelijk gerefereerd aan 'draagvlak'. Hierover heb ik de volgende vraag: welk beeld heeft de ChristenUnie bij het meetpunt voor dit draagvlak? Wanneer is er sprake van (on)voldoende draagvlak?

De heer Japenga: Het is in elk geval mooi dat het hele artikel maar aanleiding geeft tot één vraag voor de heer Den Ouden. De bedoeling van het artikel was om duidelijkheid te scheppen over het standpunt van de ChristenUnie en over de onderbouwing daarvan. De fractie hoopt dat het artikel bijdraagt aan draagvlakontwikkeling. De vraag van de heer Den Ouden levert daaraan ook een bijdrage, omdat de draagvlakontwikkeling begint met het stellen van vragen. Het onderwerp zal dan ook voorlopig op de agenda blijven staan. Dat komt ten goede aan de informatievoorziening naar de burgers toe. Het is belangrijk dat duidelijk is dat er gekozen is voor een tramlijn. Het is ook duidelijk dat de voorkeur van sommige partijen uitgaat naar een hele lijn, terwijl andere partijen een voorkeur hebben voor een halve lijn. ChristenUnie kiest voor een hele lijn. Het amendement heeft de beide voorkeuren aan elkaar verbonden. Met andere woorden: in de komende tijd wordt er verder gewerkt aan onderzoek en visievorming over de vraag langs welke route de lijn kan worden doorgetrokken.

Ook voor het eerste deel van de lijn (tot aan het centrum) is nog onderzoek nodig. Wij hebben daarover de volgende vragen: komt de route langs de Sportlaan, de Populierenlaan of de Hovestraat? In het laatste geval hoeven de kerk- en schoolgebouwen niet afgebroken te worden. Wij zitten daar bovenop. Het is in het afgelopen jaar een belangrijk participatietraject geweest. Daaruit is allerlei informatie naar voren gekomen. Dat heeft weer geleid tot de besluitvorming. Daaruit blijkt ook het draagvlak. Draagvlak is geen absoluut gegeven, maar je moet met elkaar de participatie in en de belangen afwegen.

De voorzitter: Dank u zeer, mijnheer Japenga. Is dit voor u voldoende, mijnheer Den Ouden?

De heer Den Ouden: Ik dacht dat ik mijn vraag over het draagvlak concreet geformuleerd had. Vertaal ik het goed, als ik concludeer dat de ChristenUnie nog geen beeld heeft over de wijze waarop het draagvlak gemeten wordt? Is het mogelijk dat achteraf gevonden wordt hoe met het draagvlak is omgegaan?

De heer Japenga: Het is een samenstel van factoren, die uiteindelijk leiden tot een conclusie over draagvlak. Op voorhand is dat niet scherp met criteria duidelijk te maken. Het heeft alles te maken met een proces. Het is geen optelsom van kille cijfers. Het heeft ook te maken met wat je hoort van mensen en met de belangen die een rol spelen. Er spelen hier diverse belangen en niet één absoluut gegeven.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Hoe gaat mijnheer Den Ouden zelf in de komende tijd werken aan het draagvlak? Het is een goede gewoonte in Ridderkerk om eenmaal genomen raadsbesluiten te respecteren. Dat gaat ook op voor het bij meerderheid genomen raadsbesluit van 18 december. Over het centrum is met u ook een tienjarige

discussie gevoerd.

5 **De heer Den Ouden:** Er is inderdaad een (krap) meerderheidsbesluit genomen. Echter, juist vanwege het feit dat ik me zoveel zorgen maak over het draagvlak en het meten ervan, wil ik te rade gaan bij deskundigen. Uw vraag is daarom lastig te beantwoorden.

De voorzitter: Ik wil hierover nu geen debat hebben. We zijn nog steeds bezig met het vragenuur. Het woord is aan de heer Meij.

10 **De heer Meij** bij interruptie: In het amendement van 18 december staat dat onderzoek wordt gedaan of er een tramlijn komt, en niet hoe of wanneer. Het is belangrijk om dat te signaleren.

15 **De heer Los** bij interruptie: Ik ben benieuwd hoe de heer Onderdelinden denkt dat het draagvlak gemeten kan worden. Leefbaar Ridderkerk heeft daartoe ooit een serieuze poging gedaan.

20 **De heer Onderdelinden:** Hoeveel tijd krijg ik daarvoor? Wij gaan daaraan in de komende tijd werken en wij hebben daaraan al in de afgelopen tijd gewerkt door middel van 'interactie', inspraak, meedenken en brieven. Daarmee zal doorgedaan worden. Zowel voor de afzonderlijke partijen als voor de raad ligt daar een taak naar de inwoners toe. Alle partijen moeten daaraan bijdragen, ook Leefbaar Ridderkerk. Ik reken op u allen.

25 **De heer Los** bij interruptie: Mijnheer Onderdelinden, u kunt ook op LR rekenen!

De voorzitter: Mijnheer Den Ouden, u wilde nog een vraag stellen aan een ander raadslid. Denkt u dat die vraag in kortere tijd kan worden afgehandeld?

30 **De heer Den Ouden:** Voorzitter, het lag niet aan mijn vraag (die was heel kort), maar aan het lange antwoord van de heer Japenga. Ook aan de heer Van der Spoel wil ik een korte vraag stellen. De heer Japenga heeft zojuist duidelijk gemaakt dat het in zijn uitleg van het amendement van 18 december zeker is dat er een tramlijn komt. Alleen de vraag naar het hoe zou nog openstaan. Terecht heeft de heer Meij zojuist opgemerkt dat in het amendement ook de vraag naar het 'of' nog openstaat. Daarom stel ik ook aan de VVD de
35 vraag of deze vraag naar het 'of' volgens haar nog openstaat. Tevens stel ik aan deze fractie de vraag hoe zij denkt het draagvlak te gaan meten (welke criteria).

40 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, in het amendement staat duidelijk onder punt 4: "De studies zijn nodig om te kijken of en zo ja hoe een volwaardige openbaar vervoerverbinding kan worden aangelegd verder dan tot het centrum." Wij zullen het college bij de visieontwikkeling meegeven om in het kader van het draagvlak ruim gebruik te maken van de participatiemogelijkheden, zoals dat ook in Barendrecht het geval is geweest met het plan "Barendrecht 2025". Goede plannen krijgen bij goede en oprecht betrokken inwoners
45 vanzelf een draagvlak.

De voorzitter: Is dat toereikend, mijnheer Den Ouden?

De heer Den Ouden: We merken dat het draagvlak op dit moment nog een lastig punt is.

50 **De voorzitter:** U krijgt alle kans om daarover iets te zeggen als het op de agenda staat van

de raad. Dank u zeer, dames en heren. Tot zover het vragenuur voor de raad. We komen nu toe aan de notulen.

5   **4. Vaststellen van de notulen van de vergadering van 8 november, 13, 18 en 20 december 2007**

10   **De voorzitter:** Er zijn correctievoorstellen binnengekomen van de heren Van Pelt, Smit en Den Ouden voor de notulen van achtereenvolgens 8 november, 13 december en 18 december. Ik neem aan dat u de correctievoorstellen hebt gelezen. Kunt u akkoord gaan met deze correcties? Dan zijn de notulen van 8 november, 13 december, 18 december en 20 december met in achtneming van deze correcties vastgesteld.

15   **5. Lijst van ingekomen stukken en stemming over eventueel ingekomen verzoeken om een interpellatie**

20   **De voorzitter :** Ik deel mee, dat de volgende stukken zijn ingekomen. Ik stel u het volgende voor:

25   1. Voor kennisgeving aannemen:

- 30
1. Brief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 21 december 2007, als antwoord op de schriftelijke vragen ex artikel 40 reglement van orde van het raadslid R. Hitzert over de shoarmazaak Churchillplein.
  - 25   2. Afschrift van de brief van de heer J. Walrave, d.d. 13 december 2007, betreffende de Rotterdamse Elektrische Tram.
  - 30   3. Brief van de gemeenteraad van De Wolden, d.d. 18 december 2007, waarin wordt gevraagd hun motie inzake honorering raadswerk te ondersteunen.
  - 35   4. Mededeling van burgemeester mevrouw J.H.M. Hermans (kenmerk RRT07/55-griffie), d.d. 15 december 2007, dat raadstoezegging nr. 59 is afgedaan.
  - 40   5. Brief van de Stichting Erkenning voor het Bestratingsbedrijf, d.d. 22 november 2007, betreffende het tekenen van een bereidverklaring ter bevordering van gezonde arbeidsomstandigheden van de straatmaker.
  - 45   6. Brief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 27 november 2007, betreffende de bespreking van de WVG benchmark met adviesplatforms.
  - 50   7. Brief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 27 november 2007, als antwoord op de schriftelijke vragen ex artikel 40 reglement van orde van het raadslid M. Dijkhuizen over de brandveiligheid van het gemeentehuis.
  8. Brief van de heer E.P. Blaauw, d.d. 27 november 2007, betreffende de ligplaats van de 'Annemarij', naar aanleiding van de raadsnotulen van 4 oktober 2007, met ontvangstbevestiging van de griffier d.d. 4 december 2007.
  9. Brief van de Rekenkamercommissie Ridderkerk, d.d. 21 november 2007, betreffende een aankondiging van een Rekenkameronderzoek naar digitale

dienstverlening én naar 213a-onderzoeken.

- 5
10. Brief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, directie Crisisbeheersing, d.d. 10 december 2007, betreffende het aanbieden van de bundel "Crisisbeheersing andermaal belicht".
11. Brief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 5 december 2007, betreffende de invoering van het Handvest postbehandeling.
- 10
12. Brief van de gemeenteraad van Albrandswaard, d.d. 17 december 2007, betreffende de besluitvorming over het koersdocument BAR-goed.
13. Brief van het college van burgemeester en wethouders van Barendrecht, d.d. 20 december 2007, betreffende de besluitvorming over het koersdocument BAR-goed.
- 15

2. Afdoening door B en W:

- 20
1. Brief van de heer R.L. Lichtert, d.d. 16 november 2007, en ontvangstbevestiging van de griffier, d.d. 21 november 2007, betreffende de afhandeling van een klacht over het wandelpad naast de begraafplaats.
2. E-mail van mevrouw M. Loonen en mevrouw H. Gorter, d.d. 1 december 2007, betreffende het aanpassen van de horecasluitingstijden.
- 25

3. Preadvies van B en W:

geen

4. Advies van commissie Bezwaarschriften:

geen

5. Betrekken bij latere besluitvorming raad, B en W verstrekken procedurele informatie:

geen

Stukken die op grond van de doorzendplicht zijn doorgestuurd (art. 20 RvO):

Geen

30 **De heer Van Houcke:** Ik stel voor om de brief van 27 november 2007 bedoeld onder 1 punt 8 van de lijst af te halen en ter bespreking te plaatsen op de agenda van de eerstvolgende raad.

35 **De voorzitter:** Ik denk dat de raad zich daarover zal moeten uitspreken. Als er een meerderheid voor is, dan wordt uw voorstel aangenomen. Mag ik de fractievoorzitters horen of andere raadsleden?

De heer Boertje: Voorzitter, volgens de VVD hebben zich geen nieuwe feiten voorgedaan. De wijze van afdoening volgens de lijst ingekomen stukken (LIS) voldoet daarom.

De heer Los: Leefbaar Ridderkerk steunt de heer Van Houcke in zijn voorstel.

5

De heer Dijkhuizen: Ridderkerks Belang steunt hem ook, voorzitter.

De heer Smit: Ook de SGP steunt het verzoek van de heer Van Houcke.

10 **De heer Japenga:** De ChristenUnie vindt het niet nodig dat dit onderwerp ter bespreking op de raadsagenda wordt geplaatst.

15 **De heer Onderdelinden:** Voorzitter, niet om nu het debat te gaan voeren, maar waarom wil de heer Van Houcke dit onderwerp ter bespreking op de agenda? En hoe oordeelt u over plaatsing op de agenda? Zijn er wellicht andere en nieuwe gezichtspunten? Er zal toch een (kort) debat nodig zijn of er al dan niet een reden bestaat om het ter bespreking op de agenda te plaatsen.

20 **De heer Van Houcke:** Dat wil ik graag toelichten, voorzitter. Ik veronderstel dat iedereen kennisgenomen heeft van de bedoelde brief. Er is inderdaad een nieuw feit. In de brief staat namelijk dat de gemeente niet in hoger beroep is gegaan tegen de uitspraak van de bestuursrechter. De gemeenteraad geeft daarmee impliciet aan dat zij die uitspraak onderschrijft. Dat is het nieuwe feit. Ik zie een parallel met een rechtszaak van enkele jaren geleden. Het was het spiegelbeeld van de huidige situatie. In deze civielrechtelijke zaak
25 waren de erfgenamen niet in beroep gegaan. Tegen hen is vervolgens gezegd dat zij zich – door dit na te laten – impliciet hebben neergelegd bij de uitspraak. Overigens ben ik verrast door de reactie van de fracties op mijn voorstel. In het presidium is namelijk de stellige indruk gewekt dat wij vanavond het formele moment zouden hebben om de brief ter bespreking voor de volgende raadsvergadering te agenderen. Dat was niet mijn
30 keuze. Maar als ik nu een ‘nee’ krijg te horen, dan zou mij dat zeer verbazen. In de zes jaren van mijn raadslidmaatschap is een verzoek van een raadslid om iets op de agenda te zetten nog nooit op deze wijze afgewezen.

35 **De voorzitter:** Eigenlijk vind ik dat het gesprek over dit onderwerp tussen de raadsleden onderling moet plaatsvinden. Uit de discussie in het presidium kunt u, mijnheer Van Houcke, niet begrepen hebben dat een plaatsing op de lijst van ingekomen stukken impliceert dat het vervolgens (ter bespreking) op de agenda van een volgende raad kan worden geplaatst. Het had meer voor de hand gelegen om de brief dan meteen ter bespreking op de agenda te plaatsen. Het is dan ook legitiem om vanavond te bespreken
40 om dit onderwerp al dan niet alsnog te agenderen.

Overigens ben ik het – als portefeuillehouder – eens met een aantal sprekers dat zich geen nieuwe feiten hebben voorgedaan, ook al begrijp ik waarom de brieven schrijver die brief geschreven heeft. In de brief wordt onder andere gevraagd om bemiddeling. In de
45 afgelopen anderhalf jaar zijn daartoe pogingen ondernomen, echter vergeefs. Er is sprake van een status quo sinds de laatste raadsvergadering over dit onderwerp. Ook ik ben dus van mening dat een nieuwe bespreking niet nodig is.

50 **De heer Van Houcke:** Voorzitter, ik ben verbaasd. U doet alsof over deze zaak in het presidium open is gesproken. Vanuit de discussie is er wel degelijk een nieuwe situatie

ontstaan. Daarom heb ik meer dan louter verwachtingen gehad over het besluit dat wij vanavond zouden nemen. Het is onjuist dat er geen nieuw feit zou zijn. De raad heeft anderhalf jaar geleden de uitspraak gedaan om geen ligplaats aan te wijzen voor de woonboot. Dat is afgelopen jaar nog eens herhaald. Door niet in hoger beroep te gaan, heeft de raad impliciet aangegeven, dat hij het eens met de rechterlijke uitspraak. Dat is een nieuw feit. Bovendien was de bekendmaking van de uitspraak van de bestuursrechter (hoewel niet geagendeerd) zonder enige discussie daarover wél aanleiding voor een discussie over dit onderwerp in de raad. Die discussie heeft toen plaatsgevonden op verzoek van de heer Onderdelinden.

De voorzitter: Wie wil er nog iets over opmerken?

De heer Den Ouden: Voorzitter, niet over de inhoud, maar over de procedure. Ik kan mij niet herinneren dat zich ooit eerder de situatie heeft voorgedaan dat over een verzoek tot bespreking van een onderwerp uit de rubriek 'Voor kennisgeving aannemen' bij meerderheid moest worden besloten. Zelfs niet als dat verzoek slechts door één persoon wordt gedaan. Tot nu toe was het vanzelfsprekend om dat onderwerp dan ter bespreking op de agenda te plaatsen. Het is een novum dat vanavond een andere procedure is gevolgd.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, er doet zich hier een situatie voor waarin raad en college vinden dat het niet in de raad behandeld moet worden. Vanwege het belang van dit dossier wil ik bij wijze van compromis voorstellen om het in de commissie te behandelen.

De voorzitter: Mijnheer Onderdelinden, u doet een compromisvoorstel. Dat is op zichzelf te prijzen, maar uw voorstel zal er uiteindelijk toe leiden dat het onderwerp toch op de raadsagenda wordt geplaatst. Uw collega's wijzen dat resultaat af.

De heer Onderdelinden: Niet elk commissieonderwerp komt op de raadsagenda.

De voorzitter: Ik geef het in bespreking bij de raad.

De heer Japenga: Ik sluit me toch aan bij de woorden van de heer Boertje dat er geen nieuwe feiten zijn en dat er daarom geen reden is om het op de agenda van de raad of de commissie te plaatsen.

De voorzitter: Dus u stelt voor om de brief voor kennisgeving aan te nemen, zoals het op de LIS staat?

De heer Japenga: Dat is juist.

De heer Los bij interruptie: Ik wil verzoeken om een korte schorsing.

De voorzitter: Ik schors de vergadering voor vijf minuten.

Schorsing van vijf minuten.

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de verzoeker van de schorsing, de heer Los.

De heer Los: In de schorsing is overlegd over het al dan niet plaatsen van de brief op de volgende raadsvergadering. De voorstanders van vóór de schorsing zijn bij hun mening gebleven, maar de tegenstanders ook.

5 **De voorzitter:** Mag ik horen van de fractievoorzitters?

De heer Boertje: Voorzitter, volgens de VVD zijn er nog steeds geen nieuwe feiten. Maar wij kunnen instemmen met agendering in de commissie.

10 **De heer Los** bij interruptie: Mijnheer Boertje, wat is erop tegen om het op de raadsvergadering te plaatsen en wat pleit ervoor om het op de commissievergadering te plaatsen?

15 **De heer Boertje:** In een commissievergadering kunnen wij er met zijn allen nog eens over discussiëren of er wel of niet nieuwe feiten zijn (volgens mij dus niet).

20 **De voorzitter:** Dank u wel. Ik ga toch even mijn lijstje af. Ik neem aan dat Leefbaar Ridderkerk het naar de raadsvergadering wil. Ridderkerks Belang? De raadsvergadering. De SGP?

De heer Den Ouden: Naar de raadsvergadering.

De voorzitter: De ChristenUnie?

25 **De heer Japenga:** Wij zeggen – met enige moeite – dat het naar de commissie kan. Wij willen ook de moeilijke dossiers niet wegschuiven. Hoewel wij vinden dat alles is gezegd over dit dossier, constateren wij ook dat een groot aantal raadsleden daarover anders denkt. Daarom gaan wij erin mee om het op de commissieagenda te plaatsen.

30 **De voorzitter:** Dank u zeer. Het CDA?

De heer Onderdelinden: Commissie.

De voorzitter: De PvdA?

35 **Mevrouw Ripmeester:** Ook wij betwijfelen of er nieuwe feiten zijn, maar in de commissie kan daarover gepraat worden.

40 **De voorzitter:** Ik constateer dat er een meerderheid bestaat voor behandeling in de commissievergadering. Mijnheer Van Houcke, bent u dat met mij eens?

45 **De heer Van Houcke:** Voorzitter, ik ben het er niet mee eens dat het niet op de raadsagenda komt te staan, maar ik leg mij uiteraard neer bij de raadsmeerderheid om het in de commissie te bespreken.

De voorzitter: Procedureel is nu vastgesteld dat de brief in de commissie wordt besproken.

50 **Mevrouw Ripmeester:** Voorzitter, gebeurt dat in de eerstvolgende commissie of in een latere commissie?

5 **De voorzitter:** Dat zullen de commissievoorzitters in onderling overleg bepalen. Dat kan op een later moment gebeuren. Dames en heren, wij zijn nog steeds bij categorie 1 'Voor kennisgeving aan te nemen'. Zijn er nog andere stukken waarvoor iemand van u bespreking verlangt? Dat is niet het geval. Dat betekent dat ook punt 11 is behandeld (Handvest postbehandeling). Daardoor is de motie Handvest postbehandeling ook afgedaan. Categorie 2: Afdoening door B en W. Mijnheer Den Ouden, gaat uw gang.

10 **De heer Den Ouden:** Voorzitter, heel kort over punt 1 van categorie 2. De griffier heeft gezegd dat het college deze klacht vanwege de tijd direct zou afhandelen en dat een afschrift van die afhandeling aan de raad zou worden gestuurd. Ik neem aan dat het college al heeft gereageerd op de klacht, maar ik heb het afschrift nog niet ontvangen.

De voorzitter: Ik weet niet of het juist is wat u beweert.

15 **De heer Den Ouden:** Voorzitter, ik zal het voorlezen uit de brief. "Om ook een snelle beantwoording van uw brief te bewerkstelligen is ook het volgende afgesproken." In de brief van 21 november aan de heer Lichtert staat: "Op beide brieven krijgt u een reactie van het college. Een afschrift van de reactie gaat naar de raad."

20 **De voorzitter:** De wethouders Den Boef en Van den Berg zijn al in contact getreden met de brieveschrijver. Kan een van de wethouders een mondelinge toelichting geven?

25 **Wethouder Van den Berg:** De afspraak is gemaakt, maar ik weet niet of het gesprek al heeft plaatsgevonden.

De voorzitter: In elk geval heeft de brieveschrijver de uitdrukkelijke aandacht van het college.

30 **De heer Den Ouden:** Dan is de brieveschrijver terecht teleurgesteld dat hij nog steeds geen antwoord heeft gehad op een brief van 17 september.

De voorzitter: De brief, die op de agenda staat, is van 16 november.

35 **De heer Den Ouden:** Maar daarin wordt verwezen naar de brief van 17 september. Daarom schrijft het college ook dat de brieveschrijver snel antwoord zal krijgen op beide brieven.

De voorzitter: Dat is dan ook de reden dat in de collegevergadering is besloten om hieraan vanuit het college persoonlijke aandacht te besteden.

40 **De heer Den Ouden:** Ik heb nog een expliciete vraag. Zal de raad de reactie ontvangen, zoals in de (hierboven door mij bedoelde) brief is verwoord?

45 **De voorzitter:** Dat hangt af van de uitkomsten van het gesprek. Ongetwijfeld zal verslag kunnen worden gedaan van dit gesprek. Voor de overige categorieën (van de lijst ingekomen stukken) zijn geen opmerkingen binnengekomen. Dan gaan we nu naar agendapunt 6.

6. Voorstel om de startnotitie Evenementenbeleid vast te stellen (raadsvoorstel nr. 118)

50 **De voorzitter:** U wordt uitgenodigd om debat te voeren en tot besluiten te komen over de

beleidskaders. Die beleidskaders zijn opgenomen onder het kopje 'Kaderstelling'. Ik wil eerst turven wie hierover het woord wenst te voeren. Hebt u alle amendementen en moties over dit agendapunt in bezit? En bent u al in de gelegenheid geweest om ze te lezen? Ik zie een aantal mensen 'nee' schudden. Dan stel ik een korte leespaauze voor van vijf minuten.

5

Er volgt een schorsing van vijf minuten.

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Er is een aantal amendementen binnengekomen over dit agendapunt. Ik stel voor om ze te nummeren en de indieners met de hoogste nummers straks het eerst het woord te geven.

10

De heer Vroegindewij: Mevrouw de voorzitter, ik had in mijn eerste termijn een kleine tekstwijziging willen voorstellen in het raadsvoorstel. Wellicht moet dit dan ook bij het rondje amendementen worden meegenomen.

15

De voorzitter: Dan plaats ik u achter de indieners van de schriftelijke amendementen. Het amendement van het CDA krijgt het nummer 1. Het amendement van de ChristenUnie over de materiële ondersteuning bij evenementenbeleid krijgt het nummer 2. Het amendement van de ChristenUnie over de evaluatie van het evenementenbeleid krijgt het nummer 3. Het amendement van D66/GroenLinks over de kaderstelling van het evenementenbeleid krijgt het nummer 4. Het amendement van de PvdA over de ouderen en het evenementenbeleid krijgt het nummer 5. Straks komt daar mogelijk nog een mondeling amendement bij van Leefbaar Ridderkerk.

20

25

De heer Onderdelinden: Een korte toelichting, voorzitter. In de commissie hebben wij besloten om er geen startnotitie van te maken en ons te beperken tot de kaderstelling. Ik zal mij dan ook beperken tot de zes of zeven bolletjes op bladzijde 3 en 4 van het voorliggende stuk. Na de beantwoording door het college zullen wij in tweede termijn terugkomen op alle zaken, waaronder de amendementen van de andere fracties. Op dit moment beperk ik mij tot het derde bolletje (evenementen op zondag). Het CDA heeft daarover een amendement ingediend (amendement 1). De achtergronden zijn beschreven onder de aspecten. Daarbij hebben wij ons laten leiden door het eigen partijprogramma én door het coalitieakkoord. Daarin komt onder andere het volgende citaat voor: "Het huidige evenwichtige beleid op het gebied van zondagsrust zal dus worden voortgezet." Bovendien hebben het huidige karakter van de Ridderkerkse zondag en de ontvangen brieven van de Ridderkerkse kerken een rol gespeeld bij het opstellen van het amendement. In die brieven is het belang van de zondagsrust in Ridderkerk duidelijk gemaakt. Dat wil niet zeggen dat het CDA de klok wil terugdraaien in Ridderkerk, maar wel dat zij een streep wil zetten onder het bestaande en evenwichtige zondagsrustbeleid.

30

35

40

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Onderdelinden. Als ik u goed begrepen heb, dan wil uw fractie het huidige beleid voortzetten, maar niet uitbreiden met commerciële activiteiten.

De heer Onderdelinden: Ja, maar het amendement gaat uitsluitend over de zondag. Voorzitter, vindt u het wenselijk dat ik in eerste termijn ook al reageer op de andere amendementen?

45

De voorzitter: Ja, graag. Gaat uw gang.

De heer Onderdelinden: Het CDA is voor amendement 1 en kan zich vinden in de

50

amendementen 2, 3, 4 en 5. Dank u wel.

5 **De heer Japenga:** De ChristenUnie vindt het belangrijk dat de zondagsrust behouden wordt. Laat Ridderkerk zes dagen bruisen, maar de eerste dag van de nieuwe week verstillen. Wij zijn blij in een land te wonen waar men elke zondag in alle vrijheid en rust naar de kerk kan gaan. Er zijn talloze mensen in de wereld die dat niet kunnen doen en die vervolgd worden vanwege hun geloof. Wij zien de zondag als een geschenk van God om te rusten van ons dagelijks werk en om ons te bezinnen op Gods grote daden van schepping en verlossing. De zondag wordt al eeuwenlang gevierd als de dag van Christus' opstanding. Die dag dient dan ook beschermd te worden tegen drukte en haast. De 10 zondagsrust is dan ook anders dan de andere onderwerpen die op de raadsagenda staan. Het gaat hierbij om een fundamentele keuze voor de toekomst van deze dag. Het gaat er niet om of op deze dag wel of niet een evenement wordt gehouden. Het gaat erom of de zondag (niet meer dan) een van de zeven dagen van de week wordt, met andere woorden: 15 wordt de zondag meer van hetzelfde of blijft het een bijzondere dag? In de afgelopen eeuwen is de zondag geworden tot wat hij nu is: een dag waarop alle mensen – gelovig of niet – kunnen rusten, denken, ontspannen en ontmoeten. De ChristenUnie is van mening dat de overheid de zondagsrust in de samenleving moet bevorderen.

20 De Ridderkerkse overheid lijkt nu echter het tegenovergestelde te willen doen. De fractie kan daarmee niet leven. Twee van de vier wethouders blijken niet achter het raadsvoorstel te staan. Het is vreemd dat het raadsvoorstel er dan toch gekomen is. Wat waren hiervoor de argumenten? Waarom is niet verder gezocht naar een notitie, waarin alle wethouders zich konden vinden? Vanwaar die haast om iets te willen bereiken, zonder dat iedereen 25 zich daarin kan vinden?

In de afgelopen weken zijn er van diverse kerken brieven ontvangen, waarin de zorg over de komende ontwikkelingen wordt uitgesproken. De ChristenUnie deelt die zorg. Ridderkerk is gesteld op de zondag en de daarbij horende rust. 30

We staan nu op een kruispunt en moeten een keuze maken. De ChristenUnie kiest daarbij voor de zondagse rust. Laten we ervoor zorgen dat de zondag een zondag blijft en niet net zo grijs wordt als de overige dagen van de week. De keuze van deze fractie is principieel, vanuit de christelijke normen. Het is een keuze uit liefde, voor de zondag als vrije dag uit 35 cultuurhistorisch oogpunt. Tevens is het een keuze uit sociaal oogpunt, voor een vrije en rustige dag voor alle mensen. Ook voor die mensen die straks op zondagen zullen moeten werken door alle mooie plannen. De fractie heeft daartoe twee amendementen ingediend (nummers 2 en 3). De amendementen, die de zondagsrust zullen stimuleren, worden gesteund. 40

De voorzitter: Kunt u al een reactie geven op de andere amendementen?

45 **De heer Japenga:** Wij kunnen uit de voeten met amendement 1, mits het hier en daar wordt aangepast. Uiteraard ook met de amendementen 2 en 3. De fractie is bereid tot aanpassing van deze amendementen.

De voorzitter: Het moment is nog niet aangebroken om amendementen te wijzigen.

50 **De heer Japenga:** Wij kunnen een eind komen met de meeste amendementen.

De voorzitter: U kunt zich in grote lijnen vinden in de overige amendementen.

De heer Van Houcke: In de commissie is de startnotitie aan de orde geweest en zij heeft besloten om vanavond alleen besluiten te nemen over de kaders voor een evenementenbeleid. Voor D66/GroenLinks is dat uitdrukkelijk geen zondagsrustbeleid. De fractie kan zich in het algemeen vinden wat onder het kopje 'kaderstelling' in de notitie wordt beschreven.

Er is nog nooit zoveel post ontvangen van de kerken als in de afgelopen weken. Voor de oppervlakkige lezer lijken in Ridderkerk de sluizen open te gaan voor het maken van veel en luidruchtige pret op de zondagen. Niets is echter minder waar! Uit de notitie zelf blijkt al dat evenementen op zondag pas om 13.00 uur mogen beginnen en weer afgelopen moeten zijn om 21.00 uur. Bovendien zijn er nog allerhande andere beperkingen. De fractie is geschrokken van de onverdraagzame toon in sommige brieven ten aanzien van mede-Ridderkerkers, die hun zondag zouden willen gebruiken voor recreatieve en culturele activiteiten. In die brieven is zelfs expliciet gezegd dat de zondagsrust voor alle Ridderkerkers zou moeten gelden. De fractie heeft voor deze onverdraagzame en ondemocratische opstelling geen goed woord over. Een wezenlijk kenmerk van democratie is immers het wederzijds respect voor en het rekening houden met elkanders gevoelens en opvattingen. Het mag niet zo zijn dat een Ridderkerkse minderheid aan de meerderheid voorschrijft hoe zij de zondag doorbrengt.

De afgewogen wijze waarop de burgemeester het raadsvoorstel in de commissie heeft toegelicht, wekt het vertrouwen dat er in de toekomst voldoende evenwicht zal zijn tussen de meerderheid (die ook recreatieve, culturele en andere activiteiten wenst op zondag) en de minderheid (die rust wenst op zondag).

D66/GroenLinks kan zich in het algemeen vinden in de kaderstelling uit de notitie. Echter, aan die kaderstelling gaat het formuleren van doelen vooraf. Alleen verlevendiging is te beperkt. De fractie overweegt daarom om in tweede termijn een amendement in te dienen, waarin de kaderstelling als volgt wordt verbreed: evenementen, die het college wil stimuleren, kunnen culturele, educatieve en economische doelen hebben. Tevens kunnen evenementen de levendigheid bevorderen en de sociale cohesie (amendement 4).

D66/GroenLinks wil ook dat de werking van het evenementenbeleid vóór 1 januari 2010 geëvalueerd wordt. Graag ook hierop een reactie van het college en de andere fracties. De fractie hoopt dat menig weekend in 2008 wordt opgefleurd met aantrekkelijke en passende evenementen.

De voorzitter: Dank u zeer, mijnheer Van Houcke. Kunt u al een reactie geven op de andere amendementen?

De heer Van Houcke: Ik ga niet mee met de amendementen 1 en 3, wel met 2. Ik heb amendement 5 niet ontvangen. Ik zal daarop in tweede termijn terugkomen.

Mevrouw Duman: Uit de bezoekersaantallen kan worden afgeleid dat er een behoefte bestaat aan evenementen. Er moet een evenwichtig aanbod komen om tegemoet te komen aan de wensen en de behoeften van de Ridderkerkers. De PvdA verstaat daaronder een aanbod voor jong en oud en zoveel mogelijk verspreid over het jaar (zie het amendement 5). Wij zijn ons ervan bewust, dat in Ridderkerk verschillende opvattingen bestaan over de

invulling van de zondag. Volledige rust op basis van levensbeschouwing staat tegenover de wens om zich levendig te vermaken met sportieve, educatieve en culturele evenementen in eigen omgeving. Het is belangrijk dat ook jongeren bezig zijn. Verveling leidt tot ongewenst gedrag. De politiek moet een balans vinden tussen enerzijds de wens tot volledige
5 zondagsrust en anderzijds die tot levendigheid. Respect voor elkanders standpunten moet daarin centraal staan.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Duman. Ook aan u de vraag: hoe kijkt de PvdA aan tegen de andere amendementen?
10

Mevrouw Duman: In het algemeen kan de PvdA zich vinden in de overige amendementen, mits ze hier en daar aangepast worden.

De voorzitter: U kunt zich dus in grote lijnen vinden in de overige amendementen.
15

De heer Vroegindeweyj: Het raadsvoorstel bevat een duidelijke poging tot een evenwichtige kaderstelling. Uit de betogen van voorgaande sprekers kan worden afgeleid dat er nogal wat gevoelens meespelen en dat – als je niet oppast – de standpunten scherp tegenover elkaar komen te staan. Misschien is het onderwerp voor een brede
20 participatieronde, maar wellicht kan ook volstaan worden met wat er nu voorhanden is. Leefbaar Ridderkerk kan het raadsvoorstel steunen, mits twee tekstwijzigingen worden aangebracht.

- Ten eerste: derde bullet (bladzijde 3), tweede zin. De woorden “gestimuleerd worden” wijzigen in “toegestaan worden”.
- Ten tweede: derde bullet (bladzijde 3), laatste zin: de woorden “in principe” schrappen.
25

De voorzitter: Heeft iedereen dat mee kunnen schrijven?
30

De heer Vroegindeweyj: Dan het standpunt van Leefbaar Ridderkerk over de andere amendementen. De amendementen 1, 2, 3 en 4 worden niet gesteund. Amendement 5 wordt wel gesteund.

De heer Dijkhuizen: Onder het kopje ‘Kaderstelling’ staat dat openstelling van winkels in principe niet is toegestaan. Houdt dat in dat daarop uitzonderingen mogelijk zijn? Ridderkerks Belang is blij als het college een slag om de arm zou willen houden. Waarom zou zondagse winkelopenstelling vóór de Kerst niet mogen, terwijl de moskees wél open mogen zijn op zondagen? Albert Heijn en Lidl zouden graag open willen zijn op zondagen. De fractie vraagt zich af waarom de zondagse rust niet verstoord zou mogen worden. Er is
40 een grote groep Ridderkerkers die de vrijdag als biddag hebben, terwijl andere groepen de zaterdag als de dag Gods hebben. Ten slotte zijn er groepen die niet gelovig zijn. Kerkgangers hebben ons herhaaldelijk gezegd zij het schandelijk hebben gevonden dat er op zondagen circusvoorstellingen zijn gehouden in Ridderkerk. Toch is in deze raad niet aan de orde geweest dat mensen geprotesteerd hebben tegen die voorstellingen. Met
45 andere woorden: gelovige mensen en ongelovige mensen moeten samen met elkaar leven. Dat is mogelijk als men elkaar in waarde laat.

Onder het kopje ‘Kaderstelling’ wordt extra aandacht besteed aan evenementen voor jongeren. Maar Ridderkerk is in snel tempo aan het vergrijzen. Juist nu mogen de ouderen
50 niet uit het oog verloren worden en moet ervoor gezorgd worden dat er ook voor hen

genoeg te doen is.

Voorzitter, met uitzondering van deze punten gaat Ridderkerks Belang akkoord met het raadsvoorstel. De amendementen 1, 2 en 3 worden niet gesteund, de amendementen 4, 5 en het mondelinge amendement van Leefbaar Ridderkerk worden wel gesteund.

De heer Van der Spoel: Vanavond worden de kaders vastgesteld voor het evenementenbeleid. Blijkbaar zijn er tot nu toe geen kaders geweest en was dus alles mogelijk. Uitgangspunt bij de kaderstelling is het leveren van een bijdrage aan de sociale cohesie en aan de levendigheid. Het is aan de inwoners óf en hoe zij het zullen oppakken. Op een natuurlijke wijze zal worden bepaald waar al dan niet behoefte aan bestaat in Ridderkerk. De VVD hecht er belang aan dat de activiteiten op de ene plaats er niet toe leiden dat de veiligheid van Ridderkerk als geheel in het geding is. Gestimuleerd zou moeten worden dat jongeren worden ingezet als stagiaires bij het organiseren van evenementen. Daardoor kunnen die jongeren zich sneller competenties eigen maken en daarmee een baan verwerven. Dat sluit aan bij de afspraken uit het coalitieakkoord. De ChristenUnie heeft gezegd dat zij de zondag ziet als ontmoetingsdag voor 'christelijke mensen'. Waarom wil deze fractie alleen christenen de gelegenheid geven om elkaar op zondag te ontmoeten? Waarom niet ook aan alle anderen die gelegenheid bieden?

De heer Japenga per interruptie: Ik heb niet gezegd dat de zondag er alleen is voor een ontmoeting tussen 'christelijke mensen'. Ik zou de ontmoeting ook nooit tot hen willen beperken.

De heer Van der Spoel: Ik ben blij dat dit misverstand de wereld uit is. De VVD steunt de suggestie van D66/GroenLinks om in 2010 een evaluatie te houden. Het amendement 1 (CDA) bevat de volgende onduidelijke punten.

- Voorgesteld wordt om te kiezen voor een terughoudend beleid op het gebied van evenementen op zondag. In het coalitieakkoord wordt echter gekozen voor een terughoudend beleid op het gebied van commerciële activiteiten op zondag. Dat komt niet op hetzelfde neer.
- In de tweede zin wordt het woord 'niet' bij 'niet-commerciële activiteiten/evenementen' tussen haakjes geplaatst. Waarom is dat gebeurd?
- Waarom wordt alleen het Koningsplein genoemd en niet ook de andere locaties, die in het raadsvoorstel worden genoemd?
- De uitstraling op het gebied van licht en geluid zou moeten passen binnen het huidige beleid van de zondagsrust. Past een ijsbaan, zoals die georganiseerd is op het Koningsplein, daar wel of niet in?

Naar aanleiding van amendement 2: Er bestaat een lijst van zondagen waarop evenementen zijn gehouden. Hebben de ambtenaren toen moeten werken?

De VVD is alleen bereid om amendement 3 te steunen als achter de voorgestelde tekstwijziging wordt toegevoegd dat gebleken is dat de meerderheid van de Ridderkerkse bevolking behoefte heeft aan waarborging van de zondagsrust.

Naar aanleiding van amendement 4 (D66/GroenLinks): een vraag aan het CDA. De heer Onderdelinden heeft in eerste termijn aangegeven, dat hij zich kan vinden in dit amendement. In het amendement is echter sprake van 'evenementen welke een

meerwaarde hebben voor de lokale economie'. Dat staat op gespannen voet met de afspraken die in het coalitieakkoord zijn gemaakt over de winkelsluiting.

5 **De heer Van Houcke** per interruptie: De heer Van der Spoel noemt amendement 4, maar ik vermoed dat hij amendement 1 bedoelt.

De heer Van der Spoel: Ik heb het over úw amendement, en ik vraag aan de heer Onderdelinden waarom hij daarin meegaat.

10 De VVD kan instemmen met het zeer sympathieke amendement 5.

15 **De heer Den Ouden:** Er is één dag in de week, die is onderscheiden van de andere dagen. Dat is de zondag. De zondag is de dag om alle werkzaamheden en bezigheden te laten rusten en daarvan afstand te nemen. In onze jachtige samenleving vol stress is die zondag een bijzonder bezit. Ook in een sabbatical laat men het gewone werk rusten, neemt men
20 rust en doet men aan reflectie. Ongetwijfeld is de term 'sabbatical' ontleend aan het vierde gebod: Gedenk de sabbatdag, dat Gij die heiligt. De God van de Bijbel geeft hier een leefregel voor alle mensen. Dat stijgt in gezag ver uit boven het nut en de waarde die mensen aan deze leefregel verbinden. Dat besef heeft altijd bestaan in de Nederlandse samenleving. Ook in Ridderkerk.

25 Daarom betreur ik dat het raadsvoorstel een ruimhartigere omgang met evenementen op zondag voorstelt. Het coalitieakkoord biedt absoluut geen basis voor deze verruiming. Daarin is immers afgesproken dat het huidige evenwichtige beleid op het gebied van de
30 zondagsrust zal worden voortgezet. Onder 'huidig' moet hier verstaan worden de situatie van begin 2006. Zoals de heer Japenga heeft gezegd, is een belangrijke doelstelling van het evenementenbeleid het leveren van een bijdrage aan de sociale cohesie.

35 Blijkbaar geldt dat niet voor het college zelf, omdat uit de besluitenlijst (november 2007) volgt dat de helft van de wethouders van mening is, dat het raadsvoorstel te ruim is geformuleerd. Die wethouders zullen daarbij ook het coalitieakkoord in gedachten hebben gehad. De voorzitter van het college had in haar verbindende rol de bezwaren van die wethouders moeten respecteren. In plaats daarvan is haar stem echter doorslaggevend
40 geweest voor het ruimere raadsvoorstel.

45 Terecht heeft een breed kerkelijk spectrum afwijzend gereageerd op de voorgestelde verruiming. In uiteenlopende bewoordingen maken de kerken duidelijk dat er bezwaren bestaan tegen een verdere aantasting van de zondagsrust. De briefschrijvers doen dat allemaal vanuit hun betrokkenheid bij de Ridderkerkse samenleving. Dat blijkt ook uit het
50 feit dat zij allen ons hartelijk en vriendelijk wijsheid en Gods hulp toewensen bij de besluitvorming.

Ook vanuit sociaal oogpunt kan bezwaar worden gemaakt, omdat werknemers op zondagen moeten gaan werken. Dat kan zelfs het geval zijn voor medewerkers van de
55 gemeente. De SGP ontkent niet dat er aanvaardbare en zelfs te stimuleren evenementen kunnen zijn voor de zondagen. Voorbeelden zijn de aubade op Koninginnedag en de fietsevenementen in de zomertijd. Natuurlijk is het goed dat het college voor dit soort evenementen een toetsingskader tot zijn beschikking heeft. Voor zover dat er nog niet was, is het een goede zaak dat het er alsnog komt. Maar de SGP wijst een verruiming van het
houden van evenementen op de zondag af.

Voorzitter, op 8 november hebt u er bij ons op aangedrongen om vooral te spreken vanuit onze politieke idealen (ons gedroomde wereldbeeld). Bij dit onderwerp is dat voor ons volop aanwezig. U hebt ons uitgedaagd om elke raadsvergadering te spreken alsof het de laatste is. Laten we ons realiseren dat een gezamenlijke rustdag een groot goed is en dat het ongewenst is om evenementen te stimuleren, die een belemmering kunnen vormen voor die rustdag.

10 **De voorzitter:** Mijnheer Den Ouden, kunt u nu uw visie op de amendementen geven?

De heer Den Ouden: Ik heb sympathie voor enkele amendementen, maar een definitieve reactie kan ik pas geven na het horen van de reacties van de andere fracties en het college.

15 **De voorzitter:** Uw collega's hebben al gereageerd. Alleen het college nog niet.

Ik vervolg met een reactie als portefeuillehouder.

20 Dames en heren, het feit dat er nu aan u wordt voorgesteld zich uit te spreken over de kaders van het evenementenbeleid, zou kunnen suggereren dat er tot nog toe geen enkel evenement of activiteit heeft plaatsgevonden. Dat is natuurlijk niet het geval. Sinds lange tijd zijn er evenementen georganiseerd in de openbare ruimte of ergens onderdak in Ridderkerk.

25 Ik stel vast dat Ridderkerkers elkaar de laatste tijd steeds nadrukkelijker uitnodigen om evenementen te organiseren. Dat zit ook in het systeem van het wijkbudget. Per wijk worden steeds meer activiteiten georganiseerd. Het college stimuleert dat en juicht dat toe.

30 Waar we echter tegen aanlopen, is dat we met elkaar en met de samenleving geen afspraken hebben gemaakt over het op een prettige wijze organiseren van een evenement. Een prettige wijze van organisatie houdt in dat het evenement in balans is met de omgeving en de behoeften op het gebied van openbare orde en veiligheid. Er moet een evenwichtig gebruik van de openbare ruimte worden gemaakt, omdat alle Ridderkerkers gebruikmaken van deze ruimte.

35 Daarom is een evenementenbeleid volgens het college noodzakelijk. Niet alleen om het aantal evenementen en de intensiteit ervan te reguleren, maar ook om enerzijds de particulieren en de instellingen in Ridderkerk een set van instrumenten mee te geven, waarmee zij hun evenementen kunnen organiseren en anderzijds de gemeente een instrument te bieden, waarmee zij kan bepalen welke materialen, middelen en mensen nodig zijn. De inzet is niet per definitie een verruiming van het aantal evenementen. De boodschap van het evenementenbeleid en de kaderstelling is dat alle Ridderkerkers er mogen zijn en er recht op hebben om op eigen wijze het lidmaatschap van deze samenleving te mogen vieren door middel van evenementen, feesten of andere ontmoetingsmomenten, ongeacht tot welke groep men behoort (kerk, moskee, sportvereniging, niet-gelovigen, enzovoort). Doel van het bevorderen van die ontmoeting is het leveren van een bijdrage aan een betere sociale cohesie. De gemeente wil de activiteiten in het kader van die ontmoetingen faciliteren. Het is niet zeker of dit zal leiden tot meer activiteiten, maar als portefeuillehouder en als burgemeester zou ik dat wel toejuichen, mits er een balans is met de andere behoeften in de samenleving.

50

Een aantal sprekers heeft de vinger gelegd op de zondagsrust. De zondagsrust is een bijzonder item in de Ridderkerkse samenleving en daarop wordt dan ook terecht de vinger gelegd. Niet voor niets is in het coalitieakkoord vastgelegd, dat de zondagsrust wordt gehandhaafd. Het evenementenbeleid zal niet tornen aan de winkelsluiting. De inzet van het college is daar ook niet op gericht. Het coalitieakkoord wil wel ruimte laten voor recreatie en sportbeoefening op zondag. Inzet van het college is niet, dat er nu gestreefd gaat worden naar 'wilde activiteiten' op zondagen of op doordeweekse dagen. De facilitering van activiteiten op zondag moet echter niet uitgesloten worden. Voorkomen moet ook worden, dat er voor elke activiteit een discussie moet plaatsvinden tussen college en raad. Een voorbeeld is het verzoek van de ANWB om mee te mogen doen aan de Landelijke Dag van het Park (jaarlijks in mei). Een dergelijke activiteit nodigt uit tot een ontmoeting en tot genot van de plaatselijke groene ruimte. Een ander voorbeeld is een gezamenlijke openlucht kerkdienst op het Koningsplein. Een dergelijke activiteit lijkt niet op weerstand te zullen stuiten bij de christelijke partijen in Ridderkerk, ongeacht hun denominatie. Er zijn andere voorbeelden van activiteiten, die leiden tot een daadwerkelijke ontmoeting tussen verschillende groepen Ridderkerkers en daardoor tot een gesprek en meer wederzijds respect. Ik zou u willen vragen om dat te ondersteunen. In het coalitieakkoord staat dat het huidige evenwichtige beleid op het gebied van zondagsrust wordt voortgezet. U kunt uit de lijst van activiteiten en evenementen, die ik u op verzoek van de heer Den Ouden heb toegestuurd, afleiden dat er al diverse activiteiten en evenementen sinds jaar en dag zijn gehouden op zondagen. Dat heeft nooit tot problemen geleid. Nieuw sinds twee jaar, is de schaatsbaan (ook) op zondag. Op zondagen heeft de schaatsbaan de meeste bezoekers getrokken. Blijkbaar gebruiken de mensen dus juist de zondag om een dergelijke activiteit te doen. Daar kan ook geen kwaad woord over gezegd worden. Het is een mooie dagbesteding in de wintertijd.

Amendement 1 (CDA) heeft betrekking op de soort activiteiten dat op zondag mag worden georganiseerd, en niet zozeer op de vraag óf er op zondag activiteiten gehouden mogen worden. Het CDA maakt daarbij vooral onderscheid tussen commerciële en niet-commerciële activiteiten. Die partij is van mening dat op zondagen geen ruimte mag zijn voor commerciële activiteiten, maar wel voor niet-commerciële activiteiten. Ik heb voor een dergelijk amendement sympathie, omdat het aansluit bij het coalitieakkoord en het raadsvoorstel. Zoals uit de derde bullet van bladzijde 3 duidelijk blijkt, is het streven van het college niet gericht op het houden van commerciële activiteiten op de zondagen.

De ChristenUnie heeft zich afgevraagd of de zondag in het raadsvoorstel een dag 'net als de andere dagen van de week' is geworden. Ik denk het niet. De zondag is en blijft zowel voor confessionele als voor niet-confessionele mensen een heel bijzondere dag, omdat men dan niet hoeft te werken en gelegenheid heeft om op familiebezoek te gaan of anderszins elkaar kan ontmoeten.

Zowel ChristenUnie als SGP heeft de vinger gelegd op de verdeeldheid binnen het college over het collegebesluit. Het college heeft uitgebreid stilgestaan bij dit onderwerp. Er is absoluut niet lichtzinnig mee omgegaan. Gelet op de afspraken in het coalitieakkoord was dat ook niet mogelijk. Mijnheer Den Ouden, u hebt gezegd dat u teleurgesteld bent over mijn handelwijze in het college. Ik ben echter niet alleen voorzitter van het college, maar ook burgemeester van Ridderkerk. Als burgemeester signaleer ik dat er in de Ridderkerkse samenleving behoefte bestaat aan gemeentelijke facilitering, ondersteuning en ruimte voor activiteiten op zondag. Uiteraard heb ik als burgemeester ook respect voor de groeperingen die geen behoefte hebben of zelfs moeite hebben met het houden van activiteiten op

zondag. Als burgemeester moet ik polarisatie tussen verschillende groeperingen proberen te voorkomen. Een ontmoeting tussen verschillende groeperingen op de zondag kan daaraan bijdragen. De Wet op de zondagsrust zal steeds worden nageleefd.

5 Er zijn verscheidene brieven ontvangen, vooral van kerken. Het is een goede zaak dat zij brieven geschreven hebben en daarin de nadruk hebben gelegd op hun visie over dit onderwerp. Andere groeperingen in Ridderkerk laten echter al jarenlang andere geluiden horen, waaruit blijkt dat zij juist wel activiteiten op zondag wensen. Het collegebesluit – het is een meerderheidsbesluit – komt tegemoet aan alle geluiden in de (totale) Ridderkerkse
10 samenleving.

15 Inderdaad, mijnheer Den Ouden, ik heb op 8 november een appèl op raadsfracties en raadsleden gedaan om te spreken vanuit de visie op mens en samenleving en om elke raadsvergadering te gebruiken alsof het de laatste is. Ik verwacht van u, dat u in de raadsvergadering uw idealen inbrengt. De andere fracties hebben echter andere idealen. Het moet toch mogelijk zijn om samen tot de vaststelling van een evenwichtig beleid te komen. De (al dan niet geamendeerde) voorgestelde kaderstelling biedt daarvoor de
mogelijkheid.

20 De VVD heeft terecht opgemerkt dat de te houden evenementen de veiligheid niet mogen aantasten. In het raadsvoorstel is daar aandacht voor. Tijdens de begrotingsbehandeling heeft mevrouw Nooijen voorgesteld om de aangifteprocedure tijdens evenementen te vereenvoudigen. De raad heeft dat voorstel overgenomen. Daaraan wordt gewerkt. Ik kom
25 daarop nog terug. De inschakeling van stagiaires is een sympathieke suggestie. Ik kom ook hier nog op terug.

Ridderkerks Belang heeft gesproken over de winkelopenstelling op zondag. Het raadsvoorstel gaat daar niet over. De inzet van het college is niet om winkelopenstelling op zondagen mogelijk te maken, omdat duidelijk is hoe de raad daarover denkt. Deze fractie
30 heeft verder aangegeven, dat zij – net als de PvdA – oog heeft voor de doelgroep senioren. Ik denk dat dit een goede tip is. U roept ook op om het evenementenbeleid te gebruiken om met elkaar samen te leven. Ik ben het met u eens, dat het evenementenbeleid gevoerd moet worden vanuit de gedachte om elkaar in elkaar's waarde te laten.

35 D66/GroenLinks vreest dat de brieven van de kerken wijzen op een verkeerde beeldvorming over het voorgestelde evenementenbeleid ('sluizen worden opengezet'). Geenszins wil het college bevorderen dat de sluizen worden opengezet. Het college streeft een evenwichtig beleid na, zowel in soort evenement als wat betreft de locatie van het
40 evenement en het aantal evenementen. Ik kan mij vinden in de nuancering, die deze fractie wenst aan te brengen op de doelstelling ('culturele beleving zou ten dienste moeten van staan van educatie enzovoort'). Ik ben dan ook bereid om amendement 4 over te nemen.

Dames en heren, ik heb een aantal vragen en opmerkingen bij elkaar gepakt. Ik neem aan
45 dat u mij dat niet kwalijk neemt. Ik denk dat ik nu overal op gereageerd heb. Ik geef u gelegenheid voor de tweede termijn.

Mevrouw Ripmeester per interruptie: Voorzitter, ik wil vóór de tweede termijn verzoeken om een schorsing van enkele minuten.

50 **De voorzitter:** Is vijf minuten voldoende?

Mevrouw Ripmeester: Ja.

Er volgt een schorsing van vijftien minuten.

5

Tweede termijn

De voorzitter: Dames en heren, wij gaan verder met de behandeling van dit agendapunt. We waren toe aan de tweede termijn. Mevrouw Ripmeester heeft gevraagd om een schorsing. Wilt u iets zeggen over het resultaat van de schorsing, of kan dat ook later in de tweede termijn? Dan stel ik voor dat we dezelfde sprekersvolgorde aanhouden als in de eerste termijn. Voor een efficiënte vergadering verzoek ik de indieners van de amendementen om aan te geven of zij hun amendementen willen handhaven, of dit in gewijzigde vorm gebeurt en op hoeveel steun het amendement kan rekenen.

15

De heer Onderdelinden: Voorzitter, ik begin met de vraag van de heer Van der Spoel (VVD). Hij heeft gesproken over de lokale economie, over amendement 4 van D66/GroenLinks en een vraag van de VVD aan het CDA. Onze steun aan amendement 4 gebeurt in het licht van ons eigen amendement 1. De heer Van Houcke heeft gezegd dat er geen sprake van is dat de 'sluizen opengaan' en dat er helemaal niets verandert door het raadsvoorstel. U moet zich realiseren dat het CDA en andere partijen het woord 'stimuleren' gebruiken. Wij hanteren dat begrip op de wijze zoals wij dat in eerste termijn hebben uitgelegd. Dat staat niet op één lijn met 'sluizen open', maar wel met 'meer en anders'. De heer Van der Spoel heeft ook opmerkingen gemaakt over de ijsbaan. Het CDA heeft echter al herhaaldelijk benadrukt dat het haar gaat om het huidige evenwichtige beleid. Die ijsbaan bestaat al enkele jaren en daar zijn nimmer bezwaren over geuit, ook niet door de kerken. De ijsbaan is dus een voorbeeld van huidig (en evenwichtig) beleid.

20

25

De heer Van der Spoel heeft verder een opmerking gemaakt over de gebruikte bewoordingen '(niet) commerciële activiteiten' in ons amendement 1. Het tekstvoorstel van ons amendement wordt als volgt gewijzigd:

30

- Eerste zin: 'terughoudend' wordt gewijzigd in 'evenwichtig'.
- Tweede zin: '(niet) commerciële' wordt geschrapt.
- Vijfde zin: de haakjes rond 'toegestane' worden geschrapt.

35

De voorzitter: Hebt u voldoende steun voor het (gewijzigde) amendement 1?

De heer Onderdelinden: Ja, niet in de laatste plaats door uw mededeling, voorzitter, dat u zich in grote lijnen kunt vinden in het amendement. Hartelijk dank daarvoor.

40

De heer Japenga: De samenleving heeft één dag in de week nodig om te ontspannen en te ontmoeten. Wij willen deze bijzondere dag ook bijzonder houden. De portefeuillehouder heeft mij nog geen antwoord gegeven op de vraag of zij in het college niet meer moeite had kunnen doen om een consensus te vinden.

45

Ons amendement 2 ondergaat de volgende wijzigingen:

- In het tekstvoorstel wordt de laatste zin geheel vervangen door een nieuwe zin. Die zin luidt: "Ambtenaren en medewerkers worden op vrijwillige basis ingezet."
- Onder 'Aanleiding' worden de woorden "om naar hun geweten" geschrapt.

50

Ons amendement 3 ondergaat de volgende wijzigingen:

- In het tekstvoorstel wordt de laatste zin geheel geschrapt.
- Onder 'Aspecten' wordt in de laatste zin het cijfer '5' vervangen door '2'.

5 **De voorzitter:** Hebt u ook steun verworven voor uw gewijzigde amendementen?

De heer Japenga: Zo te voelen en te merken, wel.

10 **De heer Van Houcke:** Ik wil beginnen met een reactie op de bijdragen van de andere fracties, te beginnen met de confessionele partijen. De ChristenUnie en de SGP hebben het in hun bijdragen eigenlijk uitsluitend over de (gevolgen voor de) zondagsrust. Dat is te betreuren. De partijen die ik vertegenwoordig, respecteren in hoge mate de opvattingen van mensen die de heren Japenga en Den Ouden vertegenwoordigen. Enerzijds pleit ik zeker niet voor kermissen (in overdrachtelijke zin bedoeld) op zondag in Ridderkerk. Anderzijds is het ook niet zo, dat het evenementenbeleid en het beleid inzake de zondagsrust op
15 hetzelfde neerkomen. Beide sprekers lijken wel van dat laatste uit te gaan. Dat is geen constructief uitgangspunt. Ik betreur dat, omdat juist zij vanuit hun achtergrond een constructievere bijdrage zouden kunnen leveren.

20 **De heer Japenga** per interruptie: Het is juist dat ChristenUnie de nadruk heeft gelegd op de zondag. Maar ik heb ook gezegd: "Laat Ridderkerk in de eerste zes dagen bruisen (en laat het die ene dag verstillen)". Die laatste dag is de zondag. Dat zeg ik vanuit een diepe overtuiging.

25 **De heer Van Houcke:** Voorzitter, ik twijfel niet aan die laatste woorden van de heer Japenga. Wat de derde confessionele partij betreft, het CDA, ik ben verbaasd over het feit dat deze partij probeert om de zaak in teksten nog wat verder dicht te spijkeren. De manier waarop mevrouw Hermans als portefeuillehouder de zaken heeft besproken in de commissie is buitengewoon evenwichtig. Er hoeft niet voor gevreesd te worden dat iemand
30 op de loop gaat met een persoonlijke invulling van de zondag. Ik wil ook stellen dat confessioneel zijn niet hetzelfde is als mensen die de zondagsrust willen. In Ridderkerk wonen veel confessionele mensen, die de zondag willen kunnen gebruiken voor recreatie en andere activiteiten. Het CDA vertegenwoordigt ook deze mensen. 30 km ten zuiden van Ridderkerk vierten mensen volgend weekeind in groten getale het carnaval, ook op zondag.
35 Het CDA vertegenwoordigt veel carnavalsvierders.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Ook ik heb al duidelijk gemaakt dat mevrouw Hermans een evenwichtig beleid voorstaat. Ik heb bijvoorbeeld gewezen op haar steun voor het amendement van het CDA. In de loop der jaren is (wat betreft de zondagsrust) een
40 evenwicht bereikt in Ridderkerk. Alle partijen hebben daaraan bijgedragen, ook D66/GroenLinks. Het CDA pleit er nu voor om dat evenwicht in stand te houden.

De heer Van Houcke: Wat amendeert u dan?

45 **De heer Onderdelinden:** Wij hebben onder andere met het woord 'stimuleren' verwezen naar het huidige evenwichtige beleid.

De heer Van Houcke: Wij zijn het daarover waarschijnlijk in grote lijnen met elkaar eens. Ik begrijp echter niet, mijnheer Onderdelinden, waarom u dat juist wilt benadrukken en wilt
50 dichtspijkeren in het belang van de zondagsrust. In de commissie en ook vanavond weer is

immers heel duidelijk aangegeven hoe het er met het huidige beleid voor staat. Ik steun dat beleid. Ik zie geen aanleiding voor een amendement waarin een aantal zaken toch weer wordt dichtgespijkerd.

5 **De voorzitter:** Ik zou u willen vragen om vanavond niet te interrumperen voordat ik uw naam heb gezegd. Ik vraag u dit in het belang van de notulist.

10 **De heer Van Houcke:** Leefbaar Ridderkerk is een partij zonder enige band, binding of historische verwantschap met de confessionelen. Die partij neemt in deze raad een volstrekt andere positie in. Ik vind het dan ook een verrassing dat uitgerekend deze partij zich op dit onderwerp met de confessionele partijen heeft verbonden om de zaken wat verder dicht te spijkeren. Dat is merkwaardig omdat het electoraat van Leefbaar Ridderkerk in het geheel niet hoort tot de achterban van de confessionele partijen.

15 **De heer Vroegindeweyj** per interruptie: De heer Van Houcke beweert heel goed te weten hoe de Leefbaren moeten denken en voelen, maar ik denk dat de fractie daartoe zelf veel beter in staat is. Opvattingen over leefbaarheid in Ridderkerk hebben ook te maken met gemeenschapsvorming tussen de verschillende groeperingen in Ridderkerk. Ik denk dat
20 geen van die groeperingen zoveel ruimte voor zichzelf mag eisen, dat andere daardoor bekneld raken. Wij hebben met ons voorstel getracht om dat evenwicht te benaderen. Ik ben mij ervan bewust dat andere fracties een ander evenwicht in gedachten hebben. Ons voorstel is een mooi evenwicht tussen de mensen die kiezen voor de zondagsrust en de mensen die kiezen voor recreatie op zondag. Die groepen hoeven elkaar niet meer te
25 hinderen dan strikt noodzakelijk is.

30 **De heer Van Houcke:** Ik heb uit uw woorden begrepen dat het raadsvoorstel niet voldoet aan het evenwicht, dat u nastreeft. Daarom hebt u (mondeling) een tekstwijziging voorgesteld, waardoor er een meerderheid is ontstaan voor het niet toestaan van winkelpenstelling op zondag (zonder toevoeging van de woorden 'in principe'). Door
35 mondeling bovendien voor te stellen in het raadsvoorstel het woord 'stimuleren' te vervangen door 'goedkeuren' bent u wel degelijk bezig om de zaak dicht te timmeren. Ik kan mij vinden in het laatste gedeelte van uw betoog, maar niet in het eerste.

40 **De heer Vroegindeweyj** bij interruptie: Ik ben heel blij dat de heer Van Houcke zegt dat ik steun krijg voor mijn amendement, want ik was daar nog niet van op de hoogte. Het is juist dat ik in het amendement op het gebied van de winkelsluitingen iets 'terugschroef' ten opzichte van het raadsvoorstel. Wat de vervanging van het woord 'stimuleren' betreft, het is onze opvatting dat er voor het houden van evenementen op zondag behoefte moet
45 bestaan. Die behoefte komt op uit de samenleving. Als van die behoefte blijkt, dan kan het gemeentebestuur dat goedkeuren en faciliterend optreden. Hij hoeft daarin echter niet het voortouw te nemen. Ik respecteer uw andere mening.

50 **De heer Van Houcke:** Ik denk, mijnheer Vroegindeweyj, dat uw reactie niet zoveel zal wijzigen. Ik ga er daarom verder ook niet meer op in. D66/GroenLinks pleit niet voor openstelling van de winkels op alle zondagen. Kleine winkeliers zouden daar de dupe van worden. De fractie pleit evenmin voor een 24-uurseconomie in Ridderkerk. Slechts weinigen zouden daarbij baat hebben. Onze opvattingen over dit onderwerp lijken meer op die van de andere fracties dan wel wordt gedacht. Ik verzet mij echter tegen het dwingende karakter, dat ik in sommige gevallen beluister of heb gelezen.

Mevrouw Ripmeester: Ook de PvdA is van mening dat niet alle Ridderkerkers op zondag naar de kerk gaan. Wij leven in een veranderende samenleving. Belangrijk is dat er een balans is, die recht doet aan de belangen van alle Ridderkerkers. Werknemers mogen niet onder druk gezet worden voor een zevendaagse werkweek. Daarom zijn wij geen voorstander van winkelpenstelling op zondag. Het weekeinde is voor reflectie, maar zeker ook voor ontspanning en verstrooiing. Wij willen dus ook niet van de zondag een gewone werkdag maken. Het mag bijzonder blijven, maar ook in balans. Een evenwicht is in principe dynamisch. Daarom wordt volgens ons met de voortzetting van het huidige evenwicht in het coalitieakkoord niet bedoeld een status quo. Wij wensen een evaluatie om te bepalen of dat evenwicht nog bestaat. Steeds opnieuw moeten er weer afwegingen gemaakt worden ter beoordeling van de vraag of de belangen van alle Ridderkerkers nog steeds met elkaar in evenwicht zijn. De heer Van Houcke spreekt van 'dichttimmeren', terwijl wij spreken over 'evenwicht'. Dat is evenwicht in de behoeften van alle Ridderkerkers. Dus niet alleen de groep die tijd wil hebben voor reflectie, maar ook de groep die tijd wil hebben voor ontspanning. Bovendien willen wij zeker bescherming van werknemers en medewerkers, die op zondag gedwongen zouden worden te gaan werken.

De heer Vroegindewij: De wijzigingen in de amendementen 1, 2 en 3 hebben geleid tot tekstvoorstellen, die Leefbaar Ridderkerk zal steunen.

De heer Dijkhuizen: Ridderkerks Belang steunt amendement 3. Is het niet zo dat de cao voor ambtenaren het mogelijk maakt om werken op zondagen te weigeren? Ik werp die vraag op ter geruststelling.

De heer Van der Spoel: De VVD wil weer het belang van veiligheid onderstrepen, niet zozeer bij het evenement zelf als wel elders in de stad. De organisatie van een evenement mag er niet toe leiden, dat elders in de stad vanwege onvoldoende capaciteit een onveilige situatie ontstaat.

Over de amendementen:

- Geen steun voor gewijzigd amendement 1, omdat daarin gekozen wordt voor een 'evenwichtig beleid op het gebied van evenementen', terwijl de VVD dat zou willen beperken tot een keuze voor een 'evenwichtig beleid op het gebied van commerciële activiteiten'. Zo staat het ook in het coalitieakkoord en – zoals in eerste termijn al aangegeven – het is aan de inwoners zelf óf en hoe zij de evenementen wensen.
- Steun voor het gewijzigde amendement 2, omdat medewerkers van de gemeente niet opeens gedwongen mogen worden om op zondag te werken.
- Steun voor het gewijzigde amendement 3, omdat door de wijziging alle zaken betrokken worden en niet slechts gefocust wordt op één onderdeel.
- Wat bedoelt de indiener van amendement 4 met 'een meerwaarde voor de lokale economie'? Bedoelt hij daarmee dat dan ook winkelpenstelling aan de orde kan zijn?

De heer Van Houcke: Het zou mogelijk moeten kunnen zijn – dus met heel veel restricties – dat een keer de winkels open zijn op zondag. Er zou ook ruimte moeten zijn voor boekenstalletjes bij bepaalde evenementen.

De heer Van der Spoel: De VVD zal:

- Amendement 4 steunen, gelet op deze voorzichtige bewoordingen van de heer Van

Houcke.

- Amendement 5 steunen, zie de eerste termijn.
- Mondelinge wijzigingsvoorstellen van Leefbaar Ridderkerk niet steunen.

5 **De heer Den Ouden:** Voorzitter, u hebt vrij uitvoerig gereageerd op mijn betoog in eerste
termijn over uw verbindende rol. Wij geven daar een andere uitleg aan. Ik zal de eerste
termijn niet overdoen. Ik ben onaangenaam verrast door de relatieve felheid van het betoog
van de heer Van Houcke. Aan mijn opvattingen ligt een belijdenis ten grondslag. De heer
10 Van Houcke is zich daarvan onvoldoende bewust. Mijn belijdenis kan niet dynamisch
opgevat worden. Daarom heeft de SGP ook moeite met het spreken over een dynamische
balans. Die balans impliceert dat de ene verandering een andere verandering tot gevolg
heeft. Wij kunnen dan ook niet instemmen met de ingezette verdere verruiming van
15 activiteiten op zondag. Ik ben het niet eens met de beweringen van heer Van Houcke, dat
de toonzetting in de brieven van de kerken getuigt van onverdraagzame en
ondemocratische opvattingen. Zeker de afsluiting van deze brieven is zeer mild. De brieven
zijn geschreven vanuit dezelfde betrokkenheid, waartoe de burgemeester ons allen op 8
november heeft opgeroepen. Er is geen sprake van onverdraagzaamheid in deze brieven.
De portefeuillehouder heeft verwezen naar het feit dat er ook diverse kerkelijke
20 evenementen hebben plaatsgevonden en zullen plaatsvinden op de zondag. Als deze
activiteiten een breekijzer zijn om ook andere activiteiten toe te staan op zondag, dan pleit
ik ervoor om die kerkelijke activiteiten niet meer toe te staan.

De heer Van Houcke bij interruptie: De reactie van de heer Den Ouden komt niet als een
verrassing. Hij weet hoe ik hier in sta. Ik heb respect voor zijn andere opvattingen en de
25 opvattingen van anderen. Mijnheer Den Ouden, u geeft zelf het probleem aan door te
overwegen dat uw opvattingen berusten op een belijdenis, die onveranderbaar is. Dat is de
kern van het probleem. Kerk en staat zijn gescheiden. U vertaalt uw religieuze opvattingen
– waarvoor ik het grootste respect heb – naar de andere kant van deze scheiding.
30 D66/GroenLinks is niet van mening dat er in Ridderkerk zaken op touw moeten worden
gezet, die tegen de haren in strijken van een vrij grote minderheid in Ridderkerk. Daar staat
tegenover dat die minderheid niet haar opvattingen mag opleggen aan de meerderheid of
andere minderheden. Dat standpunt heeft niets te maken met gebrek aan respect. Ik
ontken niet dat ik er een relatief scherpe toonzetting op heb nagehouden, maar dat komt
35 omdat de materie mij en de mensen om mij heen raakt. In de fractie heeft het onderwerp tot
grote emoties aanleiding gegeven. Respect en waardering moeten wederzijds zijn. Men
moet elkaar over en weer de ruimte geven. Het mag niet zo zijn dat de minderheid aan de
meerderheid oplegt hoe zij de zondag zou moeten doorbrengen. Het evenementenbeleid is
veel breder dan alleen het zondagsbeleid.

40 **De heer Den Ouden:** Voor de SGP speelt de zondagsrust een prominente rol in het nieuwe
evenementenbeleid. Daarom is deze fractie het niet eens met de laatste opmerking van de
heer Van Houcke. Mijn drijfveer in het leven kan niet losgekoppeld worden van mijn totale
zijn. Dat is ook waarop de burgemeester ons op 8 november heeft willen aanspreken.
Natuurlijk zal ik meerderheidsbesluiten respecteren. Echter, er dreigt nu *een wissel om te*
45 *gaan* in de Ridderkerkse samenleving. Daartegen wil ik een zeer krachtig signaal afgeven.

De heer Van Houcke per interruptie: Ik ben blij met de uitspraak van de heer Den Ouden,
dat hij zich neerlegt bij de raadsmeerderheid.

50 **De heer Den Ouden:** Dan kom ik nu toe aan mijn reactie op de amendementen:

- Amendement 1 wordt gelet op de aspecten en de mondelinge toelichting gesteund.
- Amendement 2 wordt gesteund.
- Amendement 3 wordt gesteund.
- Amendement 4 wordt niet gesteund. Oorspronkelijk aarzelden wij, maar de mondelinge toelichting van de indiener, ook naar aanleiding van de vraag van de heer Van der Spoel, heeft ertoe geleid dat wij geen steun verlenen.
- Amendement 5 wordt gesteund.

5
10 **De voorzitter:** Dames en heren, er is nog een aantal vragen aan mij – als portefeuillehouder – gesteld. In de mondelinge toelichting op het gewijzigde amendement 1 geeft het CDA aan dat het huidige evenwichtige beleid inhoudt dat er geen commerciële activiteiten worden gehouden. Klopt dit?

15 **De heer Onderdelinden:** Het is nog veel eenvoudiger: De woorden '(niet) commerciële' worden geschrapt in het gewijzigde amendement.

20 **De voorzitter:** Dat betekent dat het CDA en de fracties die amendement 1 steunen ook de huidige activiteiten, die al plaatsvinden (zie de lijst die ik u heb toegestuurd), kunnen steunen?

25 **De heer Onderdelinden:** In amendement 1 staat nu: 'De activiteiten/evenementen (.....)

30 **De voorzitter:** Dus geen discussie meer over wel of niet commercieel. Dan kom ik nu toe aan een reactie op de ChristenUnie. Mijnheer Japenga, u hebt gelijk dat ik niet heel concreet ben ingegaan op uw vragen en opmerkingen over de consensus in het college. U stelt weer de vraag waarom er niet verder is gezocht. Die vraag suggereert dat wij daar niet ons best voor hebben gedaan. Die suggestie wordt echter ten onrechte gewekt, omdat er in het college een diepe en uitgebreide discussie is gevoerd over dit onderwerp. Op een gegeven moment moest vastgesteld worden dat het coalitieakkoord op dit punt op verschillende en onoverbrugbare manieren wordt uitgelegd. Dat heeft vervolgens geleid tot een meerderheidsbesluit, waaruit blijkt dat er een minderheid was die zich niet in dit aspect van het evenementenbeleid kon vinden.

35 **De heer Japenga** bij interruptie: Ik heb niet de suggestie willen wekken dat u onvoldoende hebt gezocht naar consensus in het college. Ik heb slechts willen zeggen dat bij dit belangrijke onderwerp een maand langer rijping wellicht vruchten had kunnen afwerpen.

40 **De voorzitter:** Het was niet de eerste keer dat het college over dit onderwerp heeft gesproken. Bij eerdere gelegenheden is niet de hele startnotitie aan de orde geweest, maar onderdelen daaruit. De minderheid in het college heeft duidelijk gemaakt waarom zij zich niet in het besluit kon vinden. Daar was alle ruimte voor. Een aantal fracties heeft gesproken over het gedwongen werken op zondag door medewerkers van de gemeente. Ik wil u vragen om dat aspect te bespreken in het kader van een algemene bespreking van de rechtspositie van de medewerkers. Ik stel voor dat de portefeuillehouder Personeelszaken uit laat zoeken wat de huidige stand van zaken is. Dan kan ook worden nagegaan of de opmerking van de heer Dijkhuizen juist is. Het is echter geen goede zaak om in het kader van het evenementenbeleid een incidenteel rechtspositieel punt te willen regelen. Dat moet in de bredere context van de algemene rechtspositie gebeuren.

50 **De heer Japenga** bij interruptie: Natuurlijk moet de zinsnede in overeenstemming zijn met

wat er wettelijk bepaald kan worden, maar we willen de geest van amendement 2 overeind houden.

- 5 **De voorzitter:** Dat is uw goed recht. Uit de toegestuurde lijst blijkt dat er tot nog toe in het algemeen geen beroep is gedaan op medewerkers om op zondagen te werken. Uitzonderingen zijn de (medewerkers van de) hulpdiensten. De gemeente is er echter voor om bij gebleken noodzaak acuut te faciliteren.
- 10 Mevrouw Ripmeester heeft gezegd dat het evenwicht voor de PvdA een dynamisch evenwicht is en zij heeft gepleit voor een evaluatie. Ik denk dat het verstandig is om sowieso een horizonbepaling op te nemen om na één of twee jaren te evalueren. Overigens hebt u op veel meer momenten de gelegenheid om zich uit te laten over de prestaties van het afgelopen jaar, bijvoorbeeld bij de begrotingsbehandeling.
- 15 De VVD heeft opgemerkt dat er bij evenementen voor gewaakt moet worden dat er voldoende capaciteit overblijft om de veiligheid in de rest van de gemeente te kunnen waarborgen. Het is zelfs andersom, mijnheer Van der Spoel. Alle aanvragen voor evenementen worden namelijk gelegd naast de lat van de beschikbare capaciteit van de hulpdiensten. Dat betekent dat het fiat nodig is van de politie voor de grootschalige evenementen. Als er onvoldoende politionele capaciteit is voor het evenement, dan zal de gemeente de vergunningaanvraag niet honoreren. Dat was altijd zo en dat zal zo blijven.
- 20 Mijnheer Den Ouden, u hebt een opmerking gemaakt over mijn al dan niet verbindende rol. Daarop ga ik niet meer in. Een dynamisch evenementenbeleid houdt niet in dat er een ander soort evenementen wordt gestimuleerd of dat de sluisen zullen opengaan. Dat is absoluut niet het geval. Bij dynamiek moet eerder gedacht worden aan de uitleg die mevrouw Ripmeester hieraan heeft gegeven. Zij heeft gezegd dat voortdurend gezocht moet worden naar een balans, naar wat de samenleving, de gemeente en de omwonenden aankunnen. Die balans kan verschuiven, waardoor soort en aantallen evenementen kunnen mee veranderen. In de samenleving zelf zit ook dynamiek. Buiten twijfel staat dat het college er absoluut niet op zit te wachten, dat er jaarrond elk weekeinde een evenement
- 25 wordt gehouden in Ridderkerk. Dat past niet bij Ridderkerk. Uw opmerking, dat ik de kerkelijke activiteiten op het Koningsplein als breekijzer zou willen gebruiken, is voor uw eigen rekening. Zo heb ik dat absoluut niet bedoeld. Wat ik wel heb willen zeggen, is dat er ook vanuit kerkelijke hoek belangstelling is om met elkaar en dwars door denominaties heen momenten van ontmoeting te creëren en kerk te willen zijn in gezamenlijkheid en in de openbare ruimte. Als burgemeester was ik er trots op dat mij werd gevraagd om een verzoek daartoe te faciliteren. Uw laatste opmerking was dat er een wissel omgaat in Ridderkerk. Er gaat in zoverre een wissel om, dat er nu een geformaliseerd
- 30 evenementenbeleid komt. Echter, het organiseren van evenementen en activiteiten wordt al jarenlang door de gemeente gefaciliteerd. In zoverre wordt er dus geen wissel omgezet. Er gaat ook een wissel om als de hele raad zich uitspreekt voor het evenementenbeleid uit het raadsvoorstel. Daarmee wordt namelijk waardering uitgesproken voor de inwoners, die evenementen en activiteiten willen organiseren om de sociale cohesie enzovoort te bevorderen.
- 35
- 40
- 45 Heb ik alle vragen en opmerkingen behandeld? Ik stel vast dat dit het geval is. Dan wil ik nu de griffier in de gelegenheid stellen om de steun voor de amendementen in kaart te brengen.
- 50 **Mevrouw Ripmeester:** De PvdA stemt in, onder verwijzing naar haar opmerking over het dynamische karakter van het evenwicht.

De griffier: De PvdA steunt dus het amendement, net als Leefbaar Ridderkerk en SGP. De andere fracties zijn tegen. Amendement 1 is dus aangenomen.

5 Steun voor amendement 2 is er van CDA, ChristenUnie, PvdA, Leefbaar Ridderkerk, VVD en SGP. De andere fracties zijn tegen. Amendement 2 is dus aangenomen.

Unanieme steun voor amendement 3. Amendement 3 is dus aangenomen.

10 Steun voor amendement 4 is er van CDA, D66/GroenLinks, PvdA, Ridderkerks Belang en VVD. De andere fracties zijn tegen. Amendement 4 is dus aangenomen.

Unanieme steun voor amendement 5. Amendement 5 is dus aangenomen.

15 Is het (mondeline) amendement van Leefbaar Ridderkerk ingetrokken?

De heer Vroegindewij: Ons amendement is inhoudelijk afgedekt doordat de andere amendementen zijn aangenomen. Ons mondelinge amendement wordt daarom ingetrokken.

20

De voorzitter: Dames en heren, ik stel vast dat er voor alle amendementen een meerderheid bestond en dat alle amendementen dus zijn aangenomen. Mag ik daaruit afleiden dat de raad instemt met en vaststelt de geamendeerde kaders zoals opgenomen in de kaderstelling van het raadsvoorstel? Is er behoefte aan een hoofdelijke stemming? Ik stel vast van niet en stel het agendapunt hierbij vast.

25

Dames en heren, gelet op de tijd heb ik in de schorsing met de griffier een voorstel voorbereid. Het is onmogelijk om de andere agendapunten vanavond nog af te handelen. Mijn voorstel is om vanavond alleen nog agendapunt 10 (over 3Primair) aan de orde te stellen. De portefeuillehouder heeft mij verteld dat hierover vanavond een besluit moet worden genomen. De overige agendapunten zullen dan worden doorgeschoven naar volgende week donderdagavond, aanvang 20.30 uur. De samenspraakavond komt dan te vervallen. Ik stel vast dat mijn voorstel is overgenomen.

30

35 **10. Voorstel om goedkeuring te verlenen aan de begroting 2008 van de Stichting openbaar basisonderwijs 3Primair (raadsvoorstel nr. 137)**

De voorzitter: Dit onderwerp is ook aan de orde geweest in de commissie. Voor dit agendapunt wordt een motie ingediend door D66/GroenLinks. De heer Van Houcke zal als indiener van de motie als eerste raadslid het woord krijgen. Portefeuillehouder Zwiers krijgt als eerste het woord.

40

Wethouder Zwiers: Voorzitter, wetten en reglementen maken het noodzakelijk dat de raad op 1 februari de begroting heeft goedgekeurd en vastgesteld. Als dit niet gebeurt, zal de raad het bestuur van de stichting op zich moeten nemen en zal de raad zelf de gewenste veranderingen moeten aanbrengen in de stichting. Dat zou leiden tot een heel merkwaardige situatie, omdat het erg lastig is voor de raad om die verantwoordelijkheid te dragen. In de motie wordt gevraagd om uitstel van de besluitvorming. Dat uitstel is dus eigenlijk niet mogelijk.

45

50

De heer Van Houcke: Dank u, voorzitter. Met het mes op de keel. D66/GroenLinks is – net als de andere fracties – altijd een warm voorstander geweest van verzelfstandiging van het openbaar basisonderwijs en van schaalvergroting door fusie. Het is daarom onbegrijpelijk dat de wethouder steeds de boot heeft afgehouden als de raad vroeg om geïnformeerd te worden over de staat van de openbare basisscholen of de staat van de nieuwe organisatie. Wij zijn benieuwd hoe het gaat met ons uitbestede kindje. De wethouder vraagt de raad de eerste onderwijsbegroting van 2008 voor 3Primair goed te keuren, zonder dat de raad is bijgepraat over de manier waarop het verzelfstandigingsproces is verlopen en over de huidige staat van de nieuwe organisatie. De eerste keer is een dergelijke goedkeuring meer dan een formaliteit, omdat de financiële eindverantwoordelijkheid bij de raad gebleven is. De heer Vroegindeweyj heeft in de commissie gevraagd waarom het meerjarenperspectief ontbreekt. Onlangs is ons de meerjarenraming (tot 2011) toch nog per e-mail toegestuurd. Ik was daar blij mee, maar ook verrast. Uit die raming blijkt dat ook in de komende drie jaren een sluitende begroting wordt verwacht. Ook blijkt daaruit dat er slechts een daling wordt verwacht van negentien leerlingen. Dat is onverenigbaar met de prognose van een half jaar geleden. Daarin werd een veel grotere daling van het leerlingenaantal verwacht. Hoe is dat te verklaren? D66/GroenLinks is van mening dat de raad de begroting vanwege deze gebrekkige informatie over de verzelfstandiging en de huidige stand van zaken niet zou mogen goedkeuren. De raad zou in plaats van die goedkeuring moeten uitspreken dat hij kennis heeft genomen van de begroting. Daartoe dient spreker een motie in. In die motie wordt het college ook gevraagd om de raad binnen twee maanden te informeren over het verloop van het fusieproces en de verzelfstandiging en de huidige stand van zaken, en daarna de begroting opnieuw aan de raad ter goedkeuring aan te bieden.

Voorzitter, ik heb dit voorbereid. Ik wil echter de zojuist gegeven reactie van de wethouder nu ook meenemen. Ik ben mijn betoog begonnen met de woorden 'Met het mes op de keel'. Zo ervaar ik dat. Nadat jarenlang elk verzoek vanuit de raad om meer informatie niet is gehonoreerd, is de boude opmerking van de wethouder ("als de raad niet goedkeurt, dan moet hij het bestuur zelf op zich nemen") onbegrijpelijk. De wethouder weet al heel lang dat dit de consequentie is van de niet-goedkeuring. Ik zal mijn motie dan ook handhaven.

De heer Vroegindeweyj: Verschillende fracties hebben bij de behandeling van dit onderwerp in de commissie aangegeven, dat er onvoldoende informatie voorhanden was. Er ontbrak met name een meerjarenbegroting en een eindejaarsverwachting 2007. De wethouder bleek in de commissievergadering niet in staat om nadere informatie te verstrekken. Feitelijk wordt de raad dus gevraagd om de begroting zonder een beoordeling goed te keuren. Enkele dagen na afloop van de commissie werd de meerjarenbegroting alsnog toegestuurd. De eindejaarsverwachting 2007 ontbreekt nog steeds. De raad beschikt dus nog steeds niet over alle benodigde informatie.

Beschikt het college zelf ook niet over die informatie of vindt het college het niet nodig dat de raad daarover kan beschikken? Het antwoord op deze vraag is ook van belang voor de wijze waarop de raad zal aankijken tegen toekomstige informatieverstrekking door het college.

De heer Onderdelinden: Ook ik heb in de commissie gevraagd om het meerjarenperspectief. De wethouder heeft in de commissie geantwoord dat het meerjarenperspectief niet beschikbaar was. Hoe is het dan mogelijk dat het twee dagen later alsnog wordt toegestuurd? Graag een toelichting hierop van de wethouder. Overigens is bij de aanvullende raadsstukken wel veel informatie toegevoegd. Daardoor vind ik het wel

op orde. De (eerste) raadsstukken en de aanvullende raadsstukken lijken elkaar tegen te spreken op het punt van de leerlingenaantallen (dalende aantallen versus stijgende aantallen). Graag een toelichting op die cijfers. In hoeverre is het meerjarenperspectief beïnvloed door de bruidsschat die de gemeente Ridderkerk heeft meegegeven? Ontstaat er met andere woorden een groot begrotingsgat nadat de bruidsschat is weggefallen? Die begroting is nu net sluitend. Onder het kopje 'algemene reserve' zijn bestemmingsreserves opgenomen. Graag een toelichting hierop. Welk niveau van informatievoorziening is de wethouder van plan om periodiek aan te reiken? De raad is immers verantwoordelijk, hoewel de organisatie op afstand is geplaatst.

De heer Den Ouden: De portefeuillehouder weet van onze bijzondere belangstelling voor dit onderwerp. De heer Van Houcke en ik kunnen elkaar bij sommige agendapunten niet zo goed vinden, maar bij dit agendapunt wel. Ik beperk mij dan ook tot de uitspraak dat ik mij aansluit bij zijn betoog.

De heer Van der Spoel: De meerjarenbegroting heeft meer duidelijkheid verschaft. Wij vinden een doorkijk naar de toekomst belangrijker dan een terugblik. In de motie is sprake van een terugblik. De raad moet besluiten over de goedkeuring van de begroting, ondanks het feit dat de organisatie op afstand is geplaatst. Dat kan niet zonder de beschikking te hebben over de juiste informatie. Daarom hierbij de oproep om die informatie in de toekomst proactief te verstrekken. Wij gaan echter akkoord met het raadsvoorstel.

Mevrouw Ripmeester: De PvdA kan goedkeuring verlenen aan de begroting. Transparantie en duidelijkheid zijn voor ons belangrijke punten om de toezichthoudende taak te kunnen uitvoeren. Wij verzoeken de wethouder om op 5 maart de informatie te verstrekken, waarom zo vaak is gevraagd. Wij hebben de meerjarenbegroting met belangstelling gelezen en kijken uit naar de volgende (sluitende) meerjarenbegroting.

De voorzitter: Ik stel vast dat niemand meer het woord wil voeren in eerste termijn. Daarom geef ik het woord aan de wethouder.

Wethouder Zwiers: Dank u wel, voorzitter. Ik zal een antwoord geven in algemene zin. Zoals ik al in de commissie heb gezegd, is 3Primair net opgestart. Vanwege de nieuw ontstane organisatie is de aansluiting met het verleden moeilijk te maken in de begroting. Opstelling en basis van de begroting waren moeilijk te maken. Het is wenselijk dat de raad aanbevelingen geeft over de informatie die hij wil ontvangen. 3Primair vraagt daar ook om. Ik heb op verzoeken vanuit de raad om meer informatie steeds geantwoord dat ik niet over die informatie in cijfers kan beschikken, maar dat de raad uiteraard op de hoogte zou zijn gesteld van problemen bij 3Primair. De raad kan uit de (begrotings)cijfers, waarover hij nu de beschikking heeft, voldoende informatie afleiden. 3Primair heeft de meerjarenbegroting per omissie in eerste instantie niet toegestuurd. Door een telefoontje van de wethouder de dag na de commissievergadering is die omissie onmiddellijk hersteld. Zoals u kunt zien, is de meerjarenbegroting nagenoeg sluitend. De teldatum voor de leerlingenprognose was 1 oktober. In 2008 is er een verschil van -13 met de werkelijke cijfers. In 2009 is dat verschil slechts 2, terwijl het in 2010 op 42 uitkomt. Dergelijke marginale afwijkingen hebben geen ingrijpende gevolgen voor de financiële huishouding. Op 5 maart wordt er een avond georganiseerd door 3Primair. De directeur is daarbij aanwezig. Graag wil hij van de raad horen aan welke informatie behoefte bestaat, bijvoorbeeld over het proces van verzelfstandiging.

Er is vanuit de bereidheid om informatie te verschaffen geen reden om de begroting vanavond niet goed te keuren. Er is geen sprake van een tekort in de begroting (van € 200.000), omdat de baten groter zijn dan de lasten. Het meerjarenperspectief sluit positief af. Zoals ik in de inleiding al heb gezegd, moet de raad de verantwoordelijkheid voor het bestuur overnemen als hij niet bereid is om de begroting vanavond vast te stellen. De heer Van Houcke heeft gezegd dat ik dat al veel eerder heb geweten. Maar ik heb niet eerder kunnen beschikken over de cijfers, terwijl ik ook steeds heb gezegd dat ik het zou melden bij de raad zodra er iets niet zou kloppen bij 3Primair. Daarmee heb ik uw eventuele ongerustheid willen wegnemen.

De heer Van Houcke per interruptie: Ik ben blij met de plausibele toelichting van wethouder Zwiers op de begroting. Ik heb geen reden te vermoeden dat er lijken in de kast liggen. Het is echter logisch om eerst goede informatie te verstrekken over de wijze waarop het allemaal is verlopen, eventueel in aanwezigheid van de directeur. Ik heb echter zelfs nooit van de wethouder te horen gekregen dat de nieuwe organisatie 3Primair heet. Vanavond hebt u ons klem gezet.

Wethouder Zwiers: Ik heb in algemene zin de meeste vragen beantwoord. De heer Onderdelinden heeft een vraag gesteld over de algemene reserves en de bestemmingsreserves. Daarop zal ik op 5 maart ingaan, samen met de directeur van 3Primair. Waarschijnlijk geven de begroting van de gemeente en die van 3Primair op dit punt een verschillend beeld. Periodieke informatieverstrekking gaat moeilijk samen met op afstand plaatsen van een organisatie. Straks is er bij de jaarrekening alle gelegenheid om te evalueren in hoeverre de gemaakte afspraken zijn nagekomen. Het zou een vreemd verzoek zijn aan 3Primair om elke twee maanden informatie te verstrekken.

De voorzitter: Tot zover de eerste termijn. Wij beginnen nu met de tweede termijn.

Tweede termijn

De heer Van Houcke: Ik wil toch nog een opmerking maken over de leerlingenprognoses. Ik heb een berekening gemaakt aan de hand van cijfers die de raad enkele maanden geleden van het college heeft ontvangen. De prognose 2007-2011 is volgens die cijfers een daling met 173 leerlingen in het basisonderwijs (openbaar en bijzonder onderwijs samen). Bij die cijfers is ook vermeld dat de werkelijke daling 2005-2007 veel hoger is dan volgens de prognose. In de laatste prognose voor het openbaar onderwijs wordt gesteld dat er in de periode 2007-2011 een daling is met 19 leerlingen in het openbaar onderwijs. Dat zou betekenen dat het bijzonder onderwijs in diezelfde periode te maken krijgt met een daling van 154 leerlingen. Ik denk niet dat dit juist kan zijn. Ik kan mij voorstellen dat dit geen ingrijpende gevolgen heeft voor de begroting, maar het heeft wel ingrijpende gevolgen voor het aantal fte's en dus ook voor het aantal uren, waarover het college voor een langere periode contracten aangaat met het bestuur. Daarom zal het toch meer effect hebben op die begroting dan alleen maar 'peanuts'.

De heer Vroegindewij: De wethouder heeft terecht opgemerkt dat hij in algemene zin alle vragen heeft beantwoord. Ik moet en zal daarom uit die beantwoording het antwoord op mijn vragen afleiden. Ik hoor het graag van de wethouder als ik de verkeerde conclusies heb getrokken. Ik concludeer dat het college de begroting van 3Primair heeft beoordeeld zonder voorbereiding door een portefeuillehouder of een ambtenaar en dat pas in de commissievergadering is gebleken dat er essentiële informatie ontbrak. Die informatie is

even later toegestuurd, zodat het nu alsnog mogelijk is om een oordeel over de begroting te vormen. Mijn oordeel over de begroting is positief, maar de handelwijze van de wethouder stelt mij diep teleur.

5 **De heer Onderdelinden:** Over de leerlingenprognoses blijven toch tegenstrijdige verhalen bestaan. Wellicht dat hierover daarom op 5 maart nog eens gesproken kan worden.
3Primair is een verbonden partij. De informatievoorziening aan de raad over de verbonden
partijen is in het verleden altijd vrij gering geweest. Op de agenda staat een punt dat gaat
10 over de verbonden partijen. Wellicht is het een goede zaak om ons binnenkort eens uit te spreken over het niveau van informatievoorziening waaraan de raad in het algemeen bij verbonden partijen behoefte heeft.

De heer Den Ouden: Ik wil alleen uitgesproken hebben dat 5 maart een heel belangrijke avond gaat worden.

15 **Mevrouw Ripmeester:** Ook wij kijken uit naar 5 maart. Ik begrijp dat op die avond veel informatie wordt verstrekt over bijvoorbeeld de leerlingenprognoses en de reserves.

De voorzitter: Wil iemand anders nog in tweede termijn het woord voeren? Ik concludeer
20 dat dit niet het geval is. Mijn conclusie is ook dat u akkoord kunt gaan met de inhoud van het raadsvoorstel en dat u dit vast wilt stellen. Verder hebben de portefeuillehouder en het hele college notie genomen van de opmerkingen over de procedure en de informatievoorziening. U kijkt uit naar 5 maart om meer informatie te krijgen. Mijnheer Van Houcke, bent ook u van mening dat ik het zo goed heb samengevat?

25 **De heer Van Houcke:** Het lijkt niet erg handig dat ik mijn motie op dit moment handhaaf. Daarom trek ik – met enig tandengeknars – de motie in.

Wethouder Zwiers: Ik wil nog een opmerking maken aan de heer Vroegindeweyj. Hij heeft
30 beweerd dat er stukken bij het college binnenkomen, die zonder meer doorgesluisd worden naar de raad of de commissie, en waaraan essentiële informatie ontbreekt. Die bewering is te weinig genuanceerd. Ik heb wel degelijk de begroting bekeken en besproken. Ik heb toegegeven dat de meerjarenbegroting ontbrak, maar ik vind het aan de zware kant als de heer Vroegindeweyj vervolgens zegt dat hij hierdoor ernstig teleurgesteld is in de wethouder.

35 **De heer Vroegindeweyj:** Ik ben bang dat we in de toekomst vaker teleurstellingen zullen krijgen. Ik ben echter niet teleurgesteld over het ontbreken van de meerjarenbegroting, omdat ik er wel begrip voor kan hebben dat zoiets gebeuren kan. Ik ben wel teleurgesteld over het feit dat er niet naar gekeken is. Er is niet naar gekeken, omdat het anders
40 onmiddellijk was opgevallen dat er iets in ontbrak.

De voorzitter: Het gaat mij – in mijn hoedanigheid van collegevoorzitter – te ver als u uit het feit dat er iets ontbrak zonder meer afleidt dat er niet naar gekeken is.

45 **De heer Vroegindeweyj:** Als er iemand wél naar gekeken heeft zonder dat hem de omissie is opgevallen, dan heeft die persoon geen verstand van zaken gehad. Dan moet daarin verandering worden gebracht.

Wethouder Zwiers: Ik daag u uit, mijnheer Vroegindeweyj, om alle fouten te vinden die
50 voorkomen in de komende begrotingen van de gemeente. Het is mensenwerk en daarbij

hoort het maken van fouten.

De heer Vroegindewij: Het gaat niet om de fout, maar om een beoordeling waarvoor het meerjarenperspectief van wezenlijk belang is.

5

De voorzitter: Daarmee sluit ik deze discussie af. Het lijkt mij een goed idee dat u daarover ook nog eens bilateraal verder spreekt.

10

Dames en heren, ik schors de vergadering tot volgende week donderdagavond 20.30 uur. Dan werken we de andere agendapunten af.

De voorzitter sluit de vergadering om 23.45 uur.

15

Aldus vastgesteld in de vergadering van 27 maart 2008,
de griffier, de voorzitter,

20

25

30

35

40

45

50

31 januari 2008

as